

Tüntetések Angliában a németországi önkényuralom ellen

A francia sajtó bizalmatlansággal fogadja a Hitler és Daladier találkozásának tervét -- Mussolini Németország mellé áll -- „Németország felszerelése háborút jelentene” -- Előkészületek a bucaresti-i németellenes gyűlésre -- Feleségével együtt öngyilkos lett a volt porosz igazságügyi államtitkár

Párisból jelentik: Henderson-nak azt az indítványát, amely Hitler és Daladier találkozásának eszméit pendítette meg és amellyel a leszerelési konferencia elnöke a német-francia és ezzel egyidejűleg az európai feszültséget akarta enyhíteni, a francia sajtó bizalmatlansággal fogadja. A lapok ugyan megállapítják, hogy ez a találkozás kívánatos lenne, de véleményük szerint a jelenlegi körülmények között semmiesetre sem vezethetne a szükséges eredményre. Az Intransigeant nyíltan leszögezi, hogy

francia körökben a bizalmatlanság Németország iránt nagyobb, mint valaha volt.

Amíg Németország jelenlegi vezetői nemcsak szavakkal, de cselekedetekkel is be nem bizonyítják, hogy az őszinte együttműködést és a békét óhajtják, addig ez a feszült légkör tartani fog.

Rendkívül érdekes nyilatkozatot tett Hitler és Mussolini viszonyáról de Jouvenel, aki eddig Franciaország Rómában képviselte. A nyilatkozat egy radikális-szociálista gyűlésen hangzott el és ebben de Jouvenel megállapította, hogy

Mussolini Németország mellé állt és ezt a magatartását nem is titkolja.

A négyhatalmi egyezmény megkötése óta Franciaország és Olaszország szorosban egymás mellett haladnak. Arra gondolni sem lehet, hogy Franciaország nyíltan németellenes politikát kövessen. Mussolininek az a véleménye, hogy egy hatvanötmillió németet nem lehet gyámság alá helyezni, vagy kiskorúságban tartani. Kijelentette még de Jouvenel, hogy a revíziós kérdést sikerült kiküszöbölni a négyhatalmi paktumból, ami által olyan megállapodást segítettek elő, amely Európában megerősítette a béke légkörét.

Bizalmatlanság Németországgal szemben

— A római négyhatalmi egyezmény első próbaköve a leszerelési egyezmény — folytatta de Jouvenel — amelynek meghiusulása esetén a négyhatalmi paktum végrehajtásában is nehézségek merülnek fel. A másik fontos tárgyalás a Duna-partján lesz, mert a kisan-tant helyzetét feltétlenül meg kell oldani.

A leszerelési egyezményre visszatérve kijelentette végül, hogy Franciaország a nemzetközi ellenőrzést követeli és visszautasítja azokat a törekvéseket, amelyek Németországnak hadsereget akarnak adni.

— Németországot felszerelni — mondta — annyit jelent, mint alkalmassá tenni egy háború lefolytatására.

Itt írjuk meg, hogy a bucaresti-i németellenes bojkottszövetség, a bojkott kiépítése érdekében konferenciát akart tartani. Közben de Jouvenel lórd, a bojkottszervező világ-Melchett elnöke, táviratilag arra kérte a szövetség elnöke, táviratilag arra kérte a bucaresti-i szervezet vezetőjét, hogy a bojkottmozgalmat egyelőre függesztse fel. A bucaresti-i zsidó pártok szö-

vetségének vezetősége azonban egyelőre úgy határozott, hogy a gyűlés előkészületeit mindaddig nem függeszti fel, amíg Melchett lórd táviratának részletes magyarázata meg nem érkezik.

Párisi jelentések szerint, Freymuth Arnold, a weimari nemzetgyűlés volt szocialista tagja, volt porosz igazságügyi államtitkár, aki politikai magatartása és zsidó származása miatt menekült Németországból.

feleségével együtt ma Párisban öngyilkosságot követett el.

Rómából jelentik: A konkordátum aláírása után Pacelli bíboros-államtitkár átnyújtotta von Papen-nek a Pius-rend nagykeresztjét. A német delegáció többi tagjai is magas kitüntetésekben részesültek. XI. Pius pápa von Papent magánkihallgatáson is fogadta, amely husz percig tartott. A magánkihallgatás alkalmával Papen német alkancellár XI. Pius pápának átnyújtotta Németország ajándékát, egy méter magas, meissenai porcellánból

készült Madonna-szobrot, amelyen ez a felirat áll: „Az 1933-as birodalmi konkordátum.”

Az angol szakszervezeti kongresszus országos választmánya a munkáspárt parlamenti frakciójával együtt tegnap tartott tanácskozáson határozatban mondta ki, hogy miután az eddigi elvi tiltakozások a németországi önkényuralom ellen nem használtak, erősebb eszközökhöz kell folyamodni. A határozat szerint meg kell szervezni a német áruk általános bojkottját és meg kell szüntetni Németországgal a kereskedelmi kapcsolatokat, nyomást kell gyakorolni az angol vállalatokra, hogy ne kössenek üzleteket német cégekkel, mert csak így lehet a Hitler-uralmat megdönteni és Németországot visszavezetni a demokratikus szabadság útjára.

Tüntetések a zsidóüldözések ellen

A londoni zsidók ma végrehajtották régen tervezett, a németországi zsidóüldözések ellen irányuló tüntetésüket. London keleti részében már a kora délutáni órákban nagy tömeg gyülekezett, amely a Hyde-parkba vonult. A menetben főleg fiatal emberek vettek részt, de láthatók voltak a tüntetők soraiban asszonyok és iskolásgyermekek is. A szónoki emelvényeket kék-fehér zászló, valamint Dávid csillaga díszítették. A felszólalók éles szavakban tiltakoztak a németországi zsidóüldözések ellen, majd pedig határozati javaslatokat olvastak fel, amelyekben a német árucikkek bojkottját ajánlották. A város uccáin egyébként a délutáni órákban teherautók jelentek meg, amelyeken feketeinges fascisták foglaltak helyet, akik a következő feliratu táblákat tartottak kezükben: „Tiltakozunk a zsidó gazdálkodás ellen!”

A kormány felfüggesztette a liszt és kenyér árának maximálását

Teljesen szabad a buza és rozs forgalma — A kenyér feldolgozására szánt liszt nem keverhető — Egy párisi tőkecsoport 750 millió kölcsönt nyújt a mezőgazdasági hitelintézeteknek

Bucurestiből jelentik: A ma este tartott minisztertanács foglalkozott a kenyér- és lisztárral és ezzel kapcsolatban a következő kormányhatározatot hozta:

1. Az egész ország területén a buza és a rozs forgalma teljesen szabad.

2. A leghatározottabban tilos a buza-, vagy rozslisztnek keverése tengeri, árpa, vagy más liszttel. Buzából csak buza-, illetve rozsból csak tiszta rozsliszt készíthető és hozható forgalomba. Ezzel összefüggésben az 1932. november 16-én kiadott rendelet, amely a Monitorul Oficial 1181. számában jelent meg és amely a keverést megengedi, teljes egészében hatályát veszti.

3. A kenyér feldolgozására szánt liszt semmiképpen sem keverhető.

4. A városi és községi előljárásságoknak szigorúan tilos úgy a liszt, mint a kenyér árának maximálása. Az ármaximálást csak a belügyminisztérium rendelheti el, az ipari és kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával.

A határozat további részei a kihágók elleni büntetéseket szabják meg.

Az Adeverul mai száma berlini jelentést közöl, amely azzal az ajánlattal foglalkozik, amely szerint két német konzorcium hajlandóan mutatkozik a Németországra szóló lejtővetelések felszabadítása ellenében, a román gabouát és árpát felár mellett átvenni. A berlini jelentés leszögezi, hogy alapjában véve

konkrét ajánlat nem is történt és hogy az ajánlatoknak semmi reális kapcsolatuk a német kormánnyal nincsen. Az Adeverul a berlini jelentéshez kommentárként hozzáfűzi azt a véleményét, hogy az ajánlat tulkorai nyilvánosságra hozatala a németek részéről tisztára hangulatkeltést célozott.

A kormány egyébként Párisban tárgyalásokat folytatott a mezőgazdasági hitelintézeteknek nyitandó kölcsön ügyében. Ezek a tárgyalások befejezést nyertek és a kormány részéről is megtörtént a hozzájárulás a megállapodásokhoz. Ezek szerint a párisi tőkecsoport a Creditul Hipotecara Agricultura részére 750 millió lejes kölcsönt nyújt, azzal az egyetlen feltétellel, hogy a kormánynak ennél az intézetnél még rendelkezésre álló összegek után a kamatok leszállítandók. A kormány ezt a 750 millió lejt a gabonaértékesítésre használja fel.

A kormány Voicu-Nitescu földművelésügyi miniszter előterjesztésére 10 millió lejt értékben tengerit utalt ki az árvízszújtotta lakosság felszegélyezésére. A tengeri kiosztását az árvízszújtotta területeken már meg is kezdték.

Itt írjuk meg, hogy Madgearu pénzügyminiszter Párisban megkezdte tárgyalásait a külföldi hitelezőkkel. A pénzügyminiszter szombaton este érkezett Bucarestbe és valószínűleg már vasárnap kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál, akinek részletes jelentést tesz a londoni konferenciáról és utjának eredményeiről.

Ellentétek Anglia és gyarmatai között

A gyarmatokkal való szakítást indítványozták a felsőházban

Londonból jelentik: Világpolitikai jelentőségű viták folytak le ma az angol felsőház és alsóház ülésén az ottani egyezményrel kapcsolatban, amelyek éles ellentéteket teremtettek Anglia és gyarmatai között. A gyarmatügyi államtitkár ugyanis kijelentette a felsőházban, hogy az ottawai egyezmények oly hátrányos helyzetet teremtettek az angol parasztság és ipari munkásság számára, hogy a megállapodás nem tartható továbbra fenn. A gyarmatok előnyös helyzete az anyaország számára súlyos veszélyt jelentene. A valuta helyzetének rendezése és a pénzügyi, valamint a gazdasági piac szabályozása teljesen hiátavaló akkor, amikor a gyarmatok import-

jukkal megdöntik ezeket az intézkedéseket. Az államtitkár kijelentette, hogy az ottawai egyezmény nem maradhat tovább hatályban. Annak nem betűszerinti rendelkezéseire, hanem szelleméhez kell ragaszkodni. Az alsóházban Lady Astor fulmináns beszédet tartott és abban azt követelte, hogy tegyék lehetetlenné a gyarmatokat, mint üzleti konkurrensokat.

— **Dobjuk ki gyarmatainkat piacainkról, tegyék lehetetlenné, hogy árukat küldhessenek, mert mégis csak a mi megélhetésünk a fontosabb.**

A gyarmatok elleni hangulatnak kiszámíthatatlan, jelenleg át sem tekinthető következményei lehetnek.

Eladási pánik az amerikai tőzsdéken

Izgalom a gabonatőzsdéken — Nagy árzuhanások — Roosevelttel szerint még nem érkezett el az ideje a dollárrogzítésnek

Megkezdődött a világgazdasági konferencia „femetése“

A dollár árfolyamának a megszilárdulása valószínű eladási pánikot idézett elő az amerikai tőzsdéken. Az eseményekre jellemző, hogy a new-yorki értéktőzsdén a forgalom megközelítette a 7 és félmillió darabot, egyes értékpapírok pedig 20—25 pontos veszteséget szenvedtek. **Thomas szenátor**, Roosevelt bizalmasa, táviratban megfenyegette a new-yorki és a csikágói tőzsdéket, hogy elrendeli a bezárásukat, vagy kormánybiztosi ellenőrzés alá helyezi őket, ha nem vezetnek be korlátozásokat, amelyek szabályozzák, hogy egy tőzsdén napon mennyi lehet egyes papírok árfolyamvesztése.

A Reuter-ügynökség értesítése szerint **Roosevelt** elnök továbbra is kitart azon álláspontja mellett, hogy a dollár rögzítésének időpontja még nem érkezett el, mert ez megakadályozná a további áremelkedéseket. Az árfolyamzuhanást elsősorban az importőrök nagyarányú vásárlásai idézték elő, amelyek által a dollár áremelkedése esetére fedezni akarták magukat. Szükség esetén az Egyesült-Államok kormánya hajlandó közbelépni és ezzel kapcsolatban utalnak arra, hogy az USA. birtokában van a világ legnagyobb aranykészlete.

Az amerikai tőzsdéken az árzuhanás következtében néhány izgalmas óra alatt eluszott a legutóbbi hetek spekulációs árfolyamnyereségének túlnyomó része. Óvatosabb angol megfigyelők kezdettől fogva várták az irreális spekuláció tulhajtásainak összeomlását, noha nem hitték, hogy a fordulat ilyen gyorsan következne be. A zuhanás okait főként az amerikai közönség túlzott idegességének tulajdonítják. Különösen paradox helyzet állott elő a szeszipari értékek piacán. A déli államok ugyanis a szesztilalom megszüntetése mellett foglaltak állást s ugyanekkor a piac eddigi favoritjai, a szeszipari értékek pánikszerűen zuhantak, valószínűleg arra a hirre, hogy **Roosevelt** elnök a szesztilalom eltörlésével egyidejűleg magas szeszfogyasztási adót szándékozik bevezetni.

A londoni nagy pénzintézetek és kereskedelmi cégek bizonyos aggodalommal figyelik a Bank of England politikáját, amely szoros kapcsolatokat teremtett a font és a frank között. A nagy vámcégek, sőt maguk a vámpátóságok is az angol jegybank ellen fordultak. **Montague Norman**, a Bank of England kormányzója azonban ennek ellenére kijelentette, hogy hű marad eddigi politikájához és abban az esetben, ha a francia jegybankkal való összeköttetést csak a legkisebb mértékben is gyengíteni akarják, akkor ő benyújtja lemondását.

Londonból jelentik: A világgazdasági konferencia „femetése“ csütörtök délelőtt kezdetét vette. Egymásután fejezik be munkájukat a különböző albizottságok s estére valamennyi albizottságnak el kell készülnie záró-

jelentésével, mert pénteken délelőtt összeül az értekezlet einöki tanácsa, hogy átvegye ezeket a jelentéseket.

Valamennyi jelentés teljesen semmitmondó és pozitív eredmény egyetlen kérdésben sem jött létre.

Az összes jelentések szemmel láthatóan arra törekednek, hogy kikerüljék a felmerült problémák érdemleges megvitatását és későbbre halasszák a megoldást.

Teljesen holtpontra jutottak a buzatermelő államok tanácskozásai is s most már nincsenmi kilátás arra, hogy megegyezés jön létre az agrárexportállamok és az importállamok között.

Szovjet-Oroszország részéről is egyre több nehézséget gördítenek a megegyezés elé. A buzakonferencia a világgazdasági értekezlet befejezése után is folytatja munkáját s valószínű, hogy október vége előtt nem nagyon tudja befejezni tanácskozásait. Addigra körülbelül már megint összeülhet a világgazdasági konferencia.

A cukortermelési albizottságban szerdán este nyíltan beismerték a négy héten át folytatott munka hiábavalóságát és a tanácskozások teljes kudarcát. **Ferrara** kubai delegátus, aki nemrégiben határozati javaslatot nyújtott be a cukortermelés szabályozására vonatkozóan, a minden oldalról megnyilvánuló ellenállás nyomása alatt visszavonta javaslatát és bejelentette, hogy a cukorértekezlet bukásának következménye késhegyig menő harc lesz a cukorpiacon. A kubai delegátus bejelentését mély csend fogadta s egyetlen delegátus sem akadt, aki cáfolni próbálta volna ezt a sötét pesszimizmust.

Súlyos botrány a nagyhalmági községében

A községi jegyző és egy aradmegyei képviselő föltleg inzultáltak egymást. — A jegyzőt felfüggesztették állásától

Súlyos incidens keletkezett az aradmegyei Nagyhalmág községben az ottani jegyző és egy aradmegyei kormánypárti képviselő között. Az incidensről, amelynek mindenképpen jelleményei lesznek ugy bünygyi, mint közigazgatási uton, a következő jelentést adjuk:

Ma délelőtt az aradmegyei nemzeti parasztpárti képviselő felkereste **Moldovan** nagyhalmági jegyző irodáját, hogy közigazgatási ügyekre nézve információkat kapjon. Az információkérés közben történt az incidens, amelynek keletkezésére nézve az érdekelt felek homlokegyenest ellenkező tényállást adnak elő. A képviselő szerint a jegyző agresszív módon viselkedett, gorombászkodott vele, sértegette, majd tettelegességre tért át. Ezzel szemben a jegyző a képviselőt okolta az incidensért és szerinte a képviselő volt az, aki a verekedést provokálta. Tény az, hogy ma délelőtt

Változatlanul tart a kiskapusi szondatüz

Uj módszerrel próbálják a szondatüzet eloltani

Medgyesről jelentik: A kiskapusi szondatüz változatlanul tart. A napokban ötven vagon hebatin érkezett, az az oltóanyag, amelyel egyizben már megkísérelték a szondatüz eloltását, de eredménytelenül, mert az anyag mennyisége kevésnek bizonyult. Az ötven vagon hebatint katonai tankokkal vontatják fel a nyolcvan méter magas emelkedésre, úgy hogy az oltási munkálatok néhány nap múlva megkezdődnek. Az ötven vagon közül harmincat celluloiddal és mésszel kevernek, hogy ezáltal is tömöképesebbé tegyék. Ha ez az oltási kísérlet nem sikerül, a földgáztársaság elhatározta, hogy **Mrazek** volt iparügyi miniszter tervét fogadja el, amely a következő:

— A szondától jobbra és balra új szondák furandók, amelyek felszivják a földből kiáramló gázt és megfosztanak a lángokat tápanyaguktól. Az új szondák ásatása hat hónapig tartana és a munkálatok nem kevesebb mint háromszáz millió lejbe kerülnének.

Ha tehát a hebatinnal való oltás most sem sikerül, legalább is hat hónapig tart, amíg a szondatüzet eloltják. Addig felbecsülhetetlen értékek vesznek kárba. A Medgyes és Kiskapus közötti forgalom mértékéről fogalmat adhat az, hogy tegnap éjjel százhusz autótaxi, kocsik és egyéb jármű vitte ki a kíváncsiakat a szondatüz színhelyéhez.

Olaszország és Jugoszlávia között megszűnt a feszültség

Olaszország kibékül Jugoszláviával

Párisból jelentik: **Spalajkovic** jugoszláv követ tegnap megjelent a külügyminiszteriumban, hogy kormánya nevében megegyezését fejezze ki a négyhatalmi szerződés aláírása fölött. Ugyanakkor hangoztatta, hogy Jugoszlávia ettől a szerződéstől áldásos következményeket remél, egyben megköszönte a francia kormánynak a béke fenntartása körül kifejtett fáradozásait.

A **Petit Parisien** kitünő forrásra hivatkozik és ehhez a látogatáshoz a következő megjegyzést fűzi:

— **Mussolini** miniszterelnök közvetlenül a négyhatalmi paktum aláírása után formálisan kijelentette érdektelenségét Jugoszláviával szemben és készségeit nyilvánította ahhoz, hogy hajlandó mindent megtenni a sok félreértés kiküszöbölésére, amely Olaszország és Jugoszlávia között keletkezett.

A **Duce** készörömet fogja kifejezésre juttatni, hogy Jugoszlávia és Olaszország között elmúlt a feszültség.

megjelent az aradmegyei képviselő a megyei kórházban, ahol dr. **Bodea** lonel kórházi főorvos megvizsgálta és bizonyítványt adott az ütés következményeiről. A képviselő ezután felkereste dr. **Lázár** Ágoston megyei prefektust, akinél feljelentést tett a nagyhalmági jegyző ellen. A feljelentés alapján a prefektus elrendelte a jegyző ellen a vizsgálatot, amelynek érdekében felfüggesztették állásából **Moldovánt** és amelynek levezetésével az illetékes főszolgabírói hivatal bízták meg. A vizsgálat hivatása lesz megállapítani, milyen módon és kinek a hibájából keletkezett a sülyven incidens.

Az ügynek egyébként még bünygyi felelőse is lesznek, amennyiben mindkét fél kölcsönösen feljelentést tett egymás ellen ny a reggel az aradmegyei községben, amely szintén megindította a vizsgálatot az incidens körülményeinek tisztázására.

Terv a Vasgárda működésének felfüggesztéséről

A szebenmegyei pénzhamisítások feileményei — Ismét több vasgárdistát tartóztattak le pénzhamisítás gyanújával

Bucurestből jelentik: A szebenmegyei Resinariban és környékén tovább folytatták a pénzhamisítók elleni nyomozást és házkutatásokat, amelyek eredményeként ma újabb husz gyanúsítottat helyeztek letartóztatásba. Ezek majdnem kizárólag szintén a vasgárda tagjai.

Bucurestiben ma délelőtt politikai körök-

ben olyan hír terjedt el, hogy kormánykörökben komolyan számolnak a pénzhamisítások miatt letartóztatottaknál tartott házkutatások során talált kompromittáló adatok alapján, azzal, hogy felfüggesztik a vasgárda működését. Későbbi jelentések szerint, a kormány részéről az intézkedéstétel előtt bevárják a hiteles adatokat.

Véres revolverharc

a kloroformos banditákkal

Két rendőrtisztviselő borzalmas kalandja a Brassó-Bucuresti között robogó vonaton

Vakmerő merénylet a Bucurest-iasi-i gyors ellen

Bucurestből jelentik: Kalandorregénybe illő, izgalmas rablókalandban volt része a Brassó-Bucuresti között közlekedő éjszakai személyvonaton Antonescu brassói rendőrtisztnek és Dragonescu rendőrtisztnek, akik azért utaztak ezen a vonalon, mert az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a vonat-tolvajok. A rendőrtiszt midőn hozzálátott ellenőrző körútjához, az egyik fülkében azonnal felismerte *Fruculescu* nemzetközi szélhámost, és zsebmetszőt, aki most is rendőri körözés alatt áll. A zsebmetsző, midőn meglátta a rendőrtisztet, hirtelen nekiugrott, félrelökte és

kivetette magát a robogó vonatból.

Antonescu rendőrtiszt lemondott az éjszakai sötétjében a betörő üldözéséről és ehelyett tovább folytatta ellenőrző körútját. Egy fülke előtt elhaladva észrevette, hogy az egyik utas éppen azon buzgólkodott, hogy a másikat

narkotikummal elaltassa. A rendőrtiszt beugrott a fülkébe és

ekkor élet-halál harc kezdődött közte és a bandita között.

A küzdelem zajára a többi fülke utasai is elősiettek s végre sikerült a banditát megkötözni. Megállapítást nyert, hogy a narkotikummal dolgozó bandita neve *Ion Ardelan*, nemzetközi, erdélyszerte ismert zsebtolvaj. Az áldozat egy fogarasi kereskedő lett volna, akinél 150.000 lej készpénz volt, ezt akarta a veszedelmes zsebtolvaj magához venni.

A rendőrtiszt a bandita ártalmatlanná tétele után visszament fülkéjébe, ahol a rendőrtisztet hat banditával való élet-halálharc közepette találta. A banditák betörték Dragonescu fülkéjébe és megtámadták a rendőrtisztet. Antonescu azonnal rendőrtársa segítségére sietett és csatlakoztak hozzá a kocsis utasai is, azonban a banditáknak sikerült a vonat tetejére felmászniok és *revolversortűzet indítottak a kocsis utasaira.* A rendőrtisztek erre szintén revolvertüzzel válaszoltak, majd Antonescu meghuzta a vészféket s a vonat lassítani kezdett. Ekkor a banditák látva, hogy vesztett ügyük van, szökést kíséreltek meg. Egy *Borza* és egy *Zaharescu* nevű bandita leugrott, de az utasoknak sikerült elfogni őket, míg egy harmadik bandita

leesett a vonatról s a kerekek alá került, amelyek szédarábalták.

A holttestről megállapították, hogy *Gramec Nicolae*val azonos, míg a másik három bandita elmenekült. Antonescu rendőrtiszt Brassóba érve, azonnal jelentést tett a veszedelmes rablókalandról.

Bucuresti-i jelentés szerint, ma délelőtt a Bucuresti-iasi-Chisenev között közlekedő gyorsvonat ellen ismeretlen tettesek merényletet kíséreltek meg. A vasúti pályára vasdorongokat helyeztek el, azzal a céllal, hogy kisiklást idézzenek elő. A gyorsvonat hatalmas, amerikai típusú gőzmozdonya azonban minden fennakadás nélkül áthaladt a veszélyeztetett helyen és félredobta az akadályt. Amikor a merénylők látták, hogy tervük nem sikerült, valóságos közáporot zúdítottak a vonatra, a mozdonyvezető azonban a legnagyobb sebességgel kiszabadította a vonatot a támadók által veszélyeztetett zónából. A kődobások következtében több utas könnyebben megsebesült.

CORSO-mozgó mai műsora!

Mesterséges hűtés! Kellemes hűvös terem!

Három jó film egy műsorban!

Nevető napok! Derűs arcok!

Szöke Szakáll — Szenes Ernő!

VONÓSNÉGYES!

A TANC FEJLÖDÉSE!

MOND MEG A CIMED ÉDES!

Filmbohózat Fritz Fischer, a Haway Rózsája c. film komikusaival.

Az állam kifizeti Aradváros milliós adósságát

Dr. Botioc Elek polgármester nyilatkozata

Az állami adókra vonatkozó törvények értelmében a behajtott adók egyrésze után a városoknak részesedés jár. Arad városa többmilliót követel az államtól részesedés címén, azonban az államnak is nagyszögű követelesei vannak a várossal szemben. Maga az összeg, amelyet a városnak az állami nyugdíjpénztárnak kellene beszolgáltatni, eléggé jelentős. A minisztertanács július 12-én határozatot hozott, amely arra utasítja az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy a városokkal ejtsék meg ezeket a kompenzációs elszámolásokat.

A város a maga részéről is megtette a szükséges lépéseket, hogy megállapítsa, milyen összeggel tartozik az államnak. Ennek a kölcsönös elszámolásnak az eredményét összesítik. A város számvevősege azonban már tudja, hogy az elszámolás a város számára hoz kedvező végeredményt, amennyiben egy és kétmillió közötti összeg jár majd az államtól. A kompenzációs tárgyalások befejezése után jegyzőkönyvbe foglalják a végeredményt. Az állam azokat az összegeket, amelyeket az elszámolás alapján ki kell fizetnie: vagy készpénzben, vagy pedig bonokban utalja ki a városoknak. Aradváros, ha bonokat kap az állampénztártól, akkor azokat a városi üzleteknek adja át, amelyek ezzel fizetik adótartozásaikat. Ebben az ügyben Botioc Elek dr. polgármester a következőket mondotta munkatársainak:

Nagyon örvendetes körülménynek tartom, hogy az állam ki akarja fizetni a várossal szemben fennálló tartozását. Ugyáltszik, az állam tiszta helyzetbe akar teremtetni, adósságait rendezni és nem a további adósként szerepelni.

De ha azt akarja, hogy haja egészséges maradjon, ápolnia kell. A korpaképződés annak a jele, hogy a haj nem egészséges, hogy hajhullás fenyegeti. Tehát mielőtt ez jelentkezik, szükséges, hogy a haj ápolására alkalmas szerhez nyuljon. Ez a szer a klinikailag kipróbált, bevált és sok szak tekintély által ajánlott

PIXAVON és Pixavon-Shampooon

Ha állandóan ápoljuk a haját

PIXAVON-nal és PIXAVON-SHAMPOON-nal,

megszűnik a hajhullás és a korpaképződés; a fejbőr megerősödik, a haj visszanyeri természetes fényét és könnyen fésülhető. Ismét szép lesz a haja, mert az egészséges haj szép haj.

Csolnakázó fiúk borzalmas szerencsétlensége

Bourgasból jelentik: Megdöbbentő tömegszerencsétlenség történt ma délután Gienben (Loire-megye). Egy fiugondozó tizenöt növendéke a kiséretükben levő pap-tanárral együtt Argent sur Saudre-ba rándult ki, ahol Puits-tavon csónakázott. A ladik felborult és annak utasai a vízbe estek. A növendékek közül csak négynek sikerült megmenekülni, míg a többiek a pap-tanárral együtt a tóba fulladtak.

A veszett tehén tejétől megfertőzött varsándi gazdák

az aratás miatt nem akartak a kolozsvári Pasteurbe menni

Ma reggel dr. *Marta György* megyei főállatorvos kiutazott Olari (Fazekasvarsánd) községbe, ahol — mint az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában megírta — egy veszett kutya néhány héttel ezelőtt özsemarta a község tehénállományát. Eddig öt tehén pusztult el veszettségben és a megyei főállatorvos a járási állatorvossal egyetemben ma reggel megkezdte a tehének beoltását a veszettség ellen.

A kolozsvári Pasteur-intézetbe küldött 25 gazda közül többen megtagadták az elutazást. Amikor felhivatták őket a község házára és köztük velük, hogy haladéktalanul utazniok kell, többen kijelentették:

— *Kérem, most nem érünk rá ilyesmire. Itt az aratás és nem hagyhatjuk learatatlanul a buzánkat.*

Nagynehezen sikerült csak arra kapacitálni őket, hogy mégis elutazzanak. A vizsgálat egyébként abban az irányban is folyt, vajjon szállítottak-e Aradra a fertőzött tejből. Ma megállapítást nyert az a körülmény, hogy Arad nem kapott tejet Fazekasvarsándról, úgy hogy ebben a tekintetben nincsen aggodalomra ok.

A legszebb Szép Heléna utolsó, kalandos vendégjátéka Aradon

Péchy Erzsi ezüstös kacagása megmentett egy botrányosnak ígérkező aradi színelőadást — A legszőkébb primadonna aradi szereplései

A legszőkébb magyar primadonna, a legszebb Szép Heléna halálba merevült teste pihen a komor ravatalon... Örökre elpihentek azok a szoborszerű karok, amelyek elevenségükkel annyi forró, dicsőségteljes színházi estén át hozták lázba a közönséget, soha többé nem szárnyal kristálycsengésű, tünde, elbájoló hangja és utolsó lobbant tegnap este Péchy Erzsi szemében az a kék fény, amely a színpadról minden szívből belesugárzott s rabjává tette, lebilincselte a közönséget...

Péchy Erzsi halálával az utolsó igazi primadonna távozott el a magyar színművészet dűledező templomából, a legszőkébb Szép Helénával az a romantika, az az idealizmus halt meg, amely a Blaha Lujzát, a Kürty Klárát és valamikor a Fédák Sárkát övezte, az a régi lelkesedés, túlaradó rajongás, amely arra készítette hajdan az ifjúságot, hogy kifogják a lovat a primadonna kocsiából és deréki erő virágosóval halmozzák el egy-egy jutalomjáték alkalmával. Elmultak ezek a régi szép idők s a szép időkkel együtt most elmult Péchy Erzsi is.

Mert Péchy Erzsit valóban az volt, akit bálványozásig szeretett a közönség és akár mint Szép Heléna jelent meg hódító, a szépség diadalát sugárzó peplonjában, akár mint Schubert ifjú szerelme szenvedett és sírva dalolt a „Három a kislány”-ban, vagy mint modern, nagyvilági nő adott elő érzelmes tangókat, mindig egyformán szép volt, igazi művésznő volt és egyforma biztonsággal vette bele magát a közönség szívébe...

Az aradi közönség talán lassabban melegszik fel, talán nagyobb igényű, mint bármelyik főváros publikuma. Legalább is a szegény színgazgatók mindig ezt mondogatják... Péchy Erzsi az aradiaknak is szívügye, egyedülálló kedvence volt és mikor szőke feje megjelent a rivalda előtt, mikor hangja felcsendült a karmester pálcájának intésére és szoborszerű alakját körülkigyózta a selyem, akkor feldördült a taps és az arcokon, szívekben kigyúlt a lelkesedés örök lángja.

Péchy Erzsi tizenegy évvel ezelőtt járt először Aradon. Róna Dezső színgazgató szerződtette le vendégfellépésre. Három estén keresztül játszott és az aradi közönséget egyszer s mindenkorra meghódította. Nem is csoda, hiszen legragyogóbb szerepeiben debütált Aradon: Szép Heléna, Offenbach és Három a kislány.

Egy derűs színházi est

Két év múlva látogatott el ismét Aradra mint Maurer Béla színgazgató vendégművésznője s ezuttal olyan sikere volt, amelyre mint a magyar színészet fénykorára gondolnak vissza Aradon... Tizenhat felejthetetlen színházi előadást játszott végig Péchy Erzsi a Nyári Színházban. Fejedelmi lakása volt: egy ismert aradi vezérigazgató bocsájtotta rendelkezésére a Nyári Színház közelében levő villáját, ahol Péchy Erzsi úgy élt, mint egy hercegnő...

Utoljára 1925-ben járt Aradon a legszebb szőke primadonna, aki akkor erdélyi köruton volt. Általános feltűnést keltett, hogy Budapestről elegáns autón érkezett meg Péchy Erzsi egy nem kevésbé elegáns ur társaságában, akiről azt suttogták, hogy előkelő arisztokrata-család sarja. Minden este hatalmas virágkosarak hullottak a művésznő lábai elé és a színházi pletyka arról beszélt, hogy az arisztokrata figyelmessége a virágosó. Péchy Erzsi Aradról forró sikerek után tovább rohogott Kolozsvárra, ahol erdélyi körutja kellemetlen incidensbe futott... László Andor lépett közbe, mint a Sors kijelölt eszköze, hogy Szép Heléna boldogságát megzavarja. Véletlenül ismerte

Pestről a bőkezű lovagot, akiről elpletykált egyet-mást... Péchy Erzsi azóta kiabrándult Erdélyből és kiabrándult a kollégáiból is...

Ezen a nyáron történt meg az a derűs, kedves színházi eset, amely végzetessé válható botrányvá is dagadhatott volna, ha Péchy Erzsi meg nem menti a helyzetet. A Nyári Színházban Szép Helénát játszották, természetesen zsufolt ház jelenlétében. A második felvonás nagy szerelmi duettje előtt Péchy Erzsi várta a szerelmes Párist, akit az azóta szép karriert befutott Szűcs Laci alakított. Szűcs Laci megjelenésekor a közönségen a megdöbbenés tiltakozó moraja futott végig... A kitűnő bonviván ugyanis modern felfogással öltözött fel randevujára: mindössze egy aranyfrakk volt rajta nadrág nélkül. Néhány percig kínos csend honolt a színpadon és nézőtérben. Péchy Erzsi tágranyított szemmel bámult Szűcs Lacira, majd ezüstös, csengő-bongó, édes kacagás szaladt fel a torkán és így kacagott legalább tíz percig. S a közönség vele kacagott. Szűcs Laci meg volt mentve. Végül Péchy a világ legtermészetesebb mozdulatával átnyújtotta ezüst köpenyét a modern Párisnak s Szűcs Laci ebben játszotta végig a felvonást. A bonvivánra a színház igazgatósága szigorú büntetést mért ki, ez volt a következménye a dolgoknak.

Péchy Erzsi aradi rokonsága

Péchy Erzsit rokonai kötelek is fűzték Aradhoz. Valahányszor itt vendégszerepelt, ebédre, vacsorára a Goldschmidt-család vendége volt. Goldschmidt Lipótné egyik unokaöccse: dr. Jónás Alfréd Péchy Erzsi első férje volt, aki magas állást töltött be a magyar államvasutaknál. Goldschmidt Sándorné szeretettel beszél Péchy Erzsiről, akivel még akkor is fenntartották a rokonságot, amikor már elvált első férjétől.

— Bájos, végtelenül közvetlen, elragadó

A török kormány meghívta Preminger Ottót, az aradi származású Deutsch Mancit férjét, hogy szervezze meg az ankarai színművészeti főiskolát — A hírneves bécsi főrendező érdekes karrierje —

Bécs színházi köreit rendkívül érdekes művészi esemény foglalkoztatja, amelyről az osztrák főváros lapjai is részletesen beszámolnak. Az eseménynek — amely egy nem mindennapi karrier újabb és jelentős állomása — aradi vonatkozásai is vannak, amennyiben annak főszereplője: dr. Preminger Ottó Aradról nősült és Deutsch Mancit ismert aradi urleányt vette feleségül, aki szintén jelentős művészi karriert futott be külföldön.

Preminger Ottó, aki eddig a „Josefstädter Theater” főrendezőjeként működött, most ajánlatot kapott arra, hogy szervezze meg az ankarai színművészeti és zeneművészeti főiskolát. Az ajánlatot Münir Hayri török vallás- és közoktatásügyi miniszter tette és abban Premingert a főiskola színművészeti tagozatának, Marx dr. udvari tanácsost pedig a zenei tagozat kiépítésére és vezetésére kérte fel. A főiskola terve Kemal pasától ered, aki tudvalevőleg a legszorosabb kapcsolatokat igyekszik teremteni az európai kultúrával, valamint az európai művészeti mozgalmakkal. A főiskola palotája már fel is épült és a két tagozat munkatervének kiépítése Premingerre és dr. Marxra vár. Ezt a legrövidebb időn belül el kell készíteni, mert a tanítás megkezdését őszre tervezik.

A bécsi lapok hosszú cikkekben foglalkoznak az érdekes meghívással és a „Neues Wiener Extrablatt” többek között megemlíti, hogy a török

teremtés volt — mondja Goldschmidtne elgondolkozva. — A magánéletben még kedvesebb, még közvetlenebb volt, mint színpadon. Hiányzottak belőle a nagy primadonnák allűrjei és mondhatom, igazán szerény, egyszerű uriaszszony volt... Legutóbb, amikor nálunk volt, elbeszélgettünk. Elmondta, hogy azért megy a farsztó vidéki vendégszereplésekre, mert meg egyet-mást be kell szereznie a budapesti villájába. Nagyon büszke volt kis kastélyára, amit élete munkáján szerzett... Mindig hiányzott még egy szekrény, egy ottomán... a budai villából...

— Egy kedves epizód... Igen — folytatja Goldschmidtne. — Mikor első ízben volt nálunk, megemlítette, hogy legforróbb kívánsága — fáról cseresznyét enni. Kivittük a szőlőnkbe s jó társaságot is toboroztunk, hogy a mi kis primadonnánk ne unatkozzék. Régen volt mindez, elmult... El sem tudom képzelni, hogy Erzsi meghalt, olyan fiatal volt!

Azután elmondja még, hogy éjszaka, előadás után autón ismét kijött Péchy Erzsi a szőlőbe s reggelig együtt mulattak egy kitűnő társasággal odakint... Bizony régen volt. Elmultak azok a szép idők és velük együtt elmult Péchy Erzsi is, az utolsó igazi, nagy magyar primadonna... Cs. P.

Péchy Erzsi régi nemesi családból született Székelyhídon. Iskoláit Nagyváradon és Kolozsváron végezte, de már ebben az időben hivatást érzett a színi pálya iránt. Hangját Maleczkynénál képezte, színtanulmányait pedig Rózsashegyi Kálmán iskolájában végezte el. 1912-ben a Modern Színpadhoz szerződik, majd Beöthy László a Király-Színházhoz viszi át. Első, döntően nagy sikerét a Vigaszínházban aratja, ahol a Három a kislány fő női szerepét játssza és énekl. Utána sorban következnek a nagyobb-nagyobb diadalok.

Péchy Erzsi kétszer ment férjhez. Első házasságából Judit nevű leánya származik, akit előkelő nevelőintézetben neveltetett és alig hogy a fiatal leány elvégezte iskoláit, férjhez is adta egy külföldi tengerésztihez, aki hazájában a tengerészeti akadémia tanára. Nagyon kedves jelenet volt, midőn anya és leánya egyazon órában esküdtek örök hűséget ugyanis Péchy Erzsi addig nem akart férjhez menni, míg leányát nem adta férjhez s midőn Jónás Judit esküdött, Péchy Erzsi is kezét nyújtotta hűséges lovagjának: Gariboldi Leo bárónak. Második férjével boldogan élt budai villájában, mindaddig, amíg be nem kellett mennie a kórházra, ahonnan vissza sem tért többé.

kormány ajánlata színházi körökben általános feltűnést keltett, annál is inkább, mert Premingert, a ki az elmult évek során vállalt rendezéseivel nevét valóban értékévé avatta, csak nehezen fogja nélkülözni az osztrák főváros színházi élete.

Preminger dr. ettől függetlenül — folytatja cikkét a lap — a Reinhardt szemínáriumokon rendkívüli rendezői adottságokról tett tanúságot, a mennyiben fiatal, kezdő színövendékekkel valóban magas nívójú, művészi értékű előadásokat produkált. Ez a képessége teszi hivatottá arra, hogy egy újonnan alapított színművészeti főiskola vezetését vállalhassa.

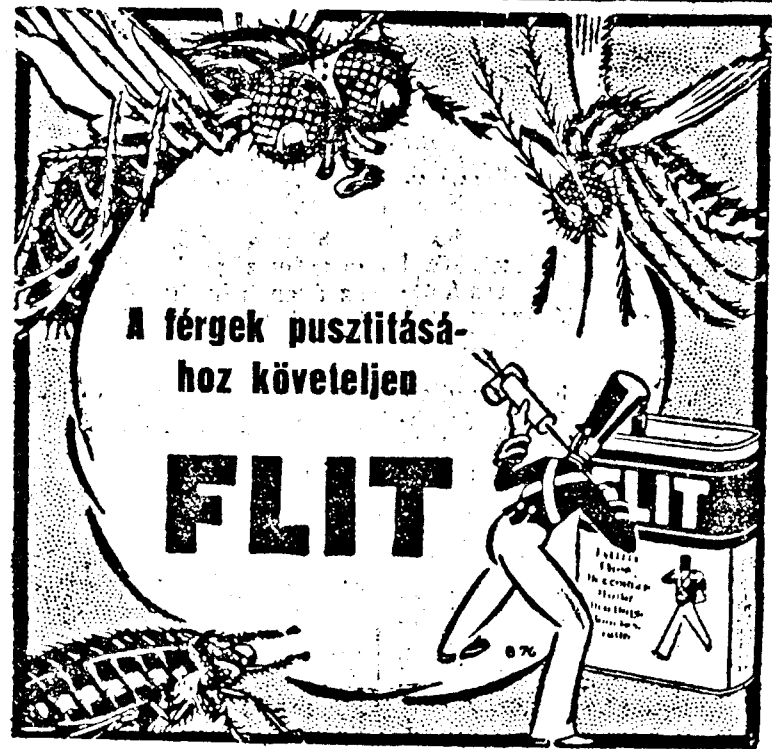
A török kormány ajánlatát Preminger dr. elfogadta, bár a jövő színházi szezonra Bécsben is bizonyos kötelezettségei vannak. Így többek között már alá is írta azt a megállapodást, amelynek értelmében a „Josefstädter Theater”-ben ő rendezi a „Noszty-fiu esete a Tóth Marival” című, annak idején oly nagy sikert aratott Mikszáth-Hársányi vígjátékot. Preminger a közeli napokban tárgyalásokat kezd Reinhardt professzorral és ezek tárgyalások azt célozzák, hogy a műsort olyan ép- utazhasson Ankarába, ahol azonnal megkezd a színi-akadémia megszervezéséhez. Dr. Marx — a ki, mint említettük, a zeneművészeti főiskola vezetésére hívták meg — egyként szintén vállalta a megbízatást.

Egy aradi uriaszony tragikus halála

Váratlanul elhunyt Constantin Mihályné, a Banca Romaneasca igazgatójának felesége

Ma hirtelen meghalt Kolozsváron Constantin Mihály, a Banca Romaneasca igazgatójának felesége. Constantin Mihálynét Aradon széles körökben ismerték és halálhíre általános megrendülést keltett. Ma reggel az aradi Banca Romaneasca igazgatósága sürgőnyt kapott Kolozsvárról. A szűkszavú távirat közölte a megrendítő hírt: *Constantin Mihályné ma egy operáció után hirtelen meghalt.* Miután Constantin Mihály jelenleg Bacauban tartózkodik, ahová napokkal ezelőtt áthelyezték, a bank részéről Cosma aligazgató utazott Kolozsvárra, hogy a temetés iránt intézkedjen.

A viruló fiatalasszony halálának közvetlen oka még a hozzátartozók előtt is ismeretlen. Chujra azért utazott Constantin Mihályné, mert kisleánya szemárhögésben megbetegedett és orvosai magaslati levegőt ajánlottak. A hozzátartozók szerint az uriaszony egy régebbi epebajából kifolyólag heves rohamot kaphatott és ezért vetette magát operáció alá és ennek következménye lehetett a haláleset.

Befejeződött a bűnügyi vizsgálat a világosi arzénes gyilkosságok ügyében

Huszonkét tanut hallgatott ki Tiplea vizsgálóbíró. — Miért nem készült el a vádindítvány? — Julius 24-ikén jár le Duma Floricának vizsgálati fogsága

Ujabb meglepetések készülnek az arzén-ügyben

A világosi arzénügy, amely néhány héttel ezelőtt még izgalomban tartott egy egész községet, amelyről nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is szenzációképpen emlékeztek meg a lapok, lassankint feledésbe merül. Duma Florica, az öreg mérgekkeverő négy társnőjével bevonult az aradi ügyészség fogházába. az exhumálások is megtörténtek, a vizsgálat munkája megindult... és az emberek mind kevesebbet beszéltek az ügyről. Világoson is, a környéken is. Ujabb események robbantak ki, világszenzációk vonták maguk felé a figyelmet és bent, az aradi ügyészség egyik komor cellájában türelemmel várja Duma Florica és négy társnője azt a napot, amikor az aradi bíróság előtt kell felolvasniuk azért a sok emberért, akik az ő jóvoltukból kerültek a világosi temetőbe.

Négy nap múlva, július 24-ikén jár le a világosi mérgekkeverők vizsgálati fogsága. Ekkor újból vádtaács elé kell kerülniük, amely azután egy újabb hónappal hosszabbítja meg a fogságot, sőt valószínű, hogy ez a procedura újból megismétlődik, mert *kilátás sincsen arra, hogy az őszi szezon közepe előtt főtárgyalásra kerüljön az ügy.*

Tiplea vizsgálóbíró a maga részéről már befejezte munkáját.

Huszonkét tanut hallgatott ki, az elhangzó vallomások azonban csak kevésbé tudták tisztázni a világosi arzénes gyilkosságok ügyét. Ami természetes is, hiszen Duma Florica bizonyára nem tanuk előtt alkudott meg, sőt akkor sem hívott tanukat, amikor átadta a halálhöz kötválatot a megrendelőnek. A tanuvallomások legfeljebb a gyanút erősítették meg, de semmiképpen sem szolgálhatnak alapul a konkrét vádat hangoztató vádemelési indítványra. Tiplea vizsgálóbíró ezért félretette a világosi arzén-ügy hatalmas aktasorozatát és a vádindítvány elkészítésével várni kénytelen mindaddig, amíg a bucaresti-i vegyvizsgáló intézetből meg nem érkezik a hivatalos eredmény. Ez az egyetlen, amely a vád alapját képezheti.

Hétfővel ezelőtt már elterjedt Aradon a híre annak, hogy a bucaresti-i vegyvizsgáló-intézet több hirtelen exhumált és nagyobb mennyiségű arzén-talált, ami teljesen alátámasztja a gyilkosság vádját, hivatalos értesítés azonban a mai napig sem érkezett meg.

Aradra. A hatóságok többször sürgették meg a vegyvizsgálat eredményét, azonban még csak válasz sem érkezett a kérdezősködésekre és — miután minden közintézménynél beállott a nyári szünet és a szabadságolások kezdetül-

és aki ma sem várja tétlenül az eljövendő eseményeket, hanem szorgalmasan tovább nyomoz, titokban, minden feltűnés kerülésével.

— Nagyon jól látom, — mondotta — hogy a falu hangulatát meg akarják változtatni és hogy igen sokan vannak, akik pártját fogják Duma Floricaéknak. Miért, az majd később derül ki. Annyit azonban mondhatok, hogy a világosi arzén-ügy korántsem fejeződött be. Még lesznek események és lesznek meglepetések. Addig azonban nem hozom nyilvánosságra újabb adataimat, amíg meg nem érkezik a bucaresti-i vegyvizsgáló-állomás hivatalos véleménye. Ha ez a vélemény megérkezett és megdönthetetlenül leszögezi az arzénmérgezés tényét, akkor majd az illetékesek elé viszem adataimat. S akkor talán újabb letartóztatások is lesznek. Ha már eddig

A CENTRAL-MOZGO legközelebbi slágere a

SZIVRABLÓ

Főszereplők: HANS ALBERS, LUISE RAINER

Zene: Robert Stolz és Walter Jurmann. Közreműködnek a Weintraub Jazz, az Eckmann Boyok, Maritas Girl-orchester, a 3 Wier és Mario Guido 20 éves lánya. Pattogó slágerek, modern, elegáns, nívós.

ket vették — nincs is kilátás arra, hogy szeptemberig megérkezzen a véleményezés. Az őszi törvénytörési szezon legszenzációsbab eseménye mindenesetre a világosi arzénes gyilkosságok ügyének főtárgyalása lesz.

Világoson mindenesetre elült az izgalom. A faluban már alig beszélnek Duma Floricaékról, csak néha-néha vetődik fel a kérdés: — Vajjon mi lesz Floricaékkal, mikor szabadulnak ki? A barátai és rokonai kör mindenesetre felhasznalta a szélsőséget és szorgalmasan híresztelték a községben, hogy a vád már megdőlt és rövidesen mindannyian hazakerülnek. Most lehet csak látni, az első izgalmak után, hány asszony védi titokban a mérgekkeverőt. Akinek az ártatlanságára esküsznek. Talán csak hetek, vagy hónapok múlva pattan majd napvilágra, hogy azok közül, akik a falu hangulatát a letartóztatott asszonyok iránti rokonszenvvé akarják változtatni, hányan voltak titkos bűntársai Duma Floricának. A világosi temető titkát korántsem oldotta meg az, ami eddig történt. Még abban az esetben is, ha a vegyvizsgálat megállapítja az arzénmérgezés tényét, sem lehet tudni, mennyi áldozata volt még a mérgekkeverőnek.

Az elmúlt napokban találkoztam azzal, aki a nyomozásnál névtelen, de mégis fontos szerepet játszott. Akinek adatai nyomán indult el a nagy szenzációvá növekedett lavina.

vártam, néhány hetet még türelemmel várhatok.

Duma Florica az aradi ügyészség fogházában eseménytelenül, nyugodtan éli a vizsgálati foglyok életét. Minden különösebb emóció nélkül várja a főtárgyalás napját, teljesen közömbös minden eseménnyel szemben és az sem érdekli, hogy mikor lesz végre ügyének tárgyalása. Mi rejlik a nyugodt közömbösség alatt, nem tudni. Társnői már sokkal türelmetlenebbek. S közben már szövik köréje az újabb halót, már gyűjtik ellene az új adatokat és talán néhány hét múlva Duma Florica ismét az események reflektorfényének középpontjába kerül. Az öreg ráncosarcu, tőporódott hős, a könyörtelen Halál hűség-cinkosa...

Marosi Rudolf

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Kalandorfilm, CONRAE VEIDT és ESTHER RALSTON a főszerepekben.

SELECT MOZGÓ: Ma utóljára, F. P. I. nem válassz! Főszereplők: HANS ALBERS, SYBILLE SCHMITZ és PAUL HARTMANN.

Holnaptól a SELECT-ben: Dr MIRAKEL, főszerepben: LUGOSI BÉLAVAL.

HIREK

A sztárok utja

Az amerikai reklámrodák és sajtótudósítók adandó alkalommal mindig igen fantasztikus és érdekes meséket tudnak elmondani arról, hogy melyik sztár hogyan kezdte a pályáját. Ezek közül a romantikus történetek közül azonban természetesen nagyon kevés felel meg a valóságnak, sőt minél érdekesebb, annál valószínűlenebb. A legkönyvőbb amerikai mozi és színházi lap, a Variety egyik legutóbbi számában valóban hiteles nyilatkozatokat közöl a sztárok pályakezdéséről és ebből kitűnik, hogy mindegyiket maga a színpad és a film vonzotta a művészi pálya felé és semmi egyéb romantikus beavatkozásra, nyomorra, kalandra, megszőkésre nem volt szükség, hogy elinduljanak a világot jelentő lépcsőn, amelynek felső foka a sztár világhire.

Számtalanszor megírták már például azt, hogy Greta Gustafson kis elárúsítóleány volt egy stockholmi áruházban és néhány reklámfényképen, majd egy reklámfilm szerepelve határozta el magát a színiiskolára, ahonnan már mint Greta Garbo került ki a nagyvilág elé.

Greta hazájának szomszédságában, Dániában, hódolt kedvenc sportjának Jean Hersholt, aki amatőr biciklibajnok volt. Egy napon ellátogatott a városba a nagy Sarah Bernhardt, aki a Sasfiók címszerepét játszotta akkor és e naptól kezdve a fiatal biciklibajnoknak nem volt egyéb vágya, mint a színpad.

Norma Shearer édesanyja üzletében dolgozott és vele együtt járt üzletzárás után színházba és moziba. A barátnői előtt azután leütözte a látott művészek modorát és barátnői tanácsára határozta el magát arra, hogy színi pályára lép.

Helen Hayes ben anyja elfojtott szenvedélye jutott szabad uthoz. Helen Hayes édesanyja ugyanis színésznő akart lenni, de szülei nem engedték és így a színház iránti szeretetét a színházlátogatásban élte ki, ahova mindig magával vitte kisleányát is, aki még gyermekkorában színpadra került és innen indult el utjára, amely ugy végződött, hogy ma Amerika legnagyobb tragikája.

Ha különböző is volt a sztárok elindulása, egyben mindnyájan megegyeznek; tövises, nehéz utat futottak be mai pozíciójukig és hirnevükig, de minden tövist, minden nehézséget, minden bánatot és gondot feledtetett velük a legjobb és legbiztosabb orvosság: a siker!

— **IDŐPROGNÓZIS.** Meleg idő, nyugat felé növekvő zivatar hajlammal.

— **Titulescu megkezdte szabadságát.** Bucuresből jelentik: Titulescu külügyminiszter megkezdte hivatalos szabadságát, amelyet a Lidón tölt el. Savel Radulescu külügyi alminiszter Reichenhallba utazik nyári üdülésre. A külügyi tárca vezetését erre az időszakra Vaida miniszterelnök látja el.

— **Gömbös magyar miniszterelnök távirata Vaida miniszterelnöknek.** Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök Vaida dr. román miniszterelnök részvét-táviratára a következő választ küldte: „Vaida Sándor miniszterelnök ur önagyméltóságának, Bucuressti. Kérem nagyméltóságodat, fogadjon mély gyászom alkalmával kifejezett részvétéért őszinte köszönetemet. Gömbös Gyula.”

— **Osztrák-magyar kereskedelmi szerződés.** Budapestről jelentik: Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés kimélyítése és az ezzel kapcsolatos függő kérdések tisztázása végett, Stöckinger osztrák kereskedelemügyi miniszter vezetésével, delegáció érkezik Budapestre, amely azonnal megkezdheti az illetékes magyar körökkel a tanácskozásokat.

— **A mócvidék kormánybiztosa.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt Pop Ionel dr. képviselőt a mócvidék kormánybiztosává nevezték ki.

— **Az aradhegyaljai szőlőtermékek adófellegbuzése.** Megírtuk mai lapszámunkban, hogy az aradhegyaljai szőlőtermékek adófellegbuzási tárgyalásaiokon együttesen jelennek meg. A tárgyalás nem augusztus negyedikén, hanem július 21-ikén lesz, délután négy órakor, a pénzügyigazgatóság második emeletén, a 15-ös számú szobában. A Szőlészeti Szindikátus kéri az érdekeltek minél nagyobb számban való megjelenését.

— **Willy Post Alaska irányába repül.** Moszkvából jelentik: Egy orosz gőzös rádiójele szerint, Willy Post oceanrepülő a Behring-szoros fölött látták, az alaskai Nome irányába repülni.

— **Valkó magyar delegátus beszámolója a londoni tárgyalásokról.** Budapestről jelentik: Valkó Lajos volt külügyminiszter, londoni magyar delegátus ma részletesen beszámolt Kánya külügyminiszternek a londoni konferencia eredményeiről. A tájékoztatóból megállapítható, hogy bár a londoni értekezletnek a világgazdaság szempontjából nem sikerült jelentős eredményeket elérnie, magyar vonatkozásban azonban a tanácskozások még is bizonyos előrehaladást jelentenek, főleg a magyar mezőgazdasági válság kibontakozásának és az állam pénzügyi helyzete javulásának tekintetében. A City, valamint a külföldi pénzügyi körök Magyarország iránti bizalma a londoni konferencia során jelentősen megnövekedett és ezt főleg a Népszövetségi kölcsön megállapításánál lehetett tapasztalni.

Elegáns sport- és strand-ruhák
feltűnő olasz árbán készülnek 2659
„EDITH”-szalon, volt Hasszinger-uca 13.

— **Eljegyzés.** Steiner Janki és Grün Sándor (Kisjenő) jegyesek. (Minden külön értesítés helyeti.)

Titulescu-ebéd

Egy budapesti ur mesélt:

— Legutóbb Bucuresriben jártam és egy román barátom meghívott a vendéglőbe vacsorára. De előre figyelmeztetett, hogy ezuttal valami nagyon-nagyon különleges étellel kell majd megismerkednem. A pincérnél mindjárt meg is rendeltem: — Kérek egy kétszemélyes Titulescu-ebédet.

Titulescu-ebéd — hát ez mi lehet? Közismert dolog, hogy Titulescu egyike a legelegánsabb diplomátáknak. Joggal hihettem hát, hogy az az ebéd is nagyon elegáns és raffinált lehet, ha már róla neveztek el. Annál nagyobb volt a meglepetésem, amikor a pincér elibénk tett egy nagy tál — málepuliszkát, a tetejébe tűzött két fej vöröshagymával. Megkérdeztem román barátomat, hogy miért hívják ezt éppen Titulescu-ebédnek, ő aztán megmagyarázta:

— Tudniillik Londonban, amikor az új román kölcsönről tárgyalt Titulescu, azt mondta, hogy Romániával nem lehet baj, mert a román ember olyan, hogy ha van egy tál puliszkája és egy vöröshagymája, már megél és elégedett... Azóta hívják ezt nálunk Titulescu-ebédnek.

Megkérdeztem a budapesti urat, hogy izlett-e neki is a Titulescu-ebéd. Mosolyogva válaszolta:

— Óh igen! Mondhatom, hogy kitűnő volt! És valóban bőségesen kielégítő... De meg kell jegyeznem az igazság kedvéért, hogy ez már egy kicsit stülizálva volt... Tudniillik a puliszka sajtával és tejfellet készült és...

— És?

— ... és mindegyik vöröshagyma alatt volt egy rostélyos.

Aprított száraz tűzifa,
mész és nedvesfal-szigetelő anyag, 2659
Temesvári gártnány. Volt Forrai-uca 13. sz.

— **Véres verekezés látszódt le tegnap este az aradi Casa Nationalaban.** Ebben a helyiségben hetenként a környékbeli mulatságokat rendeznek. A tegnapi esti mulatság és tánc alkalmával, Mark Pál összeszóalkozott néhány legénnyel. A veszekedésnek az lett a vége, hogy többen neki estek Mark Pálnak és agyba-főbe verték, majd nem elégedtek meg ezzel, hanem összeszurkálták, úgy, hogy a kórházban kötötték be sebeit. Mark Pál ma feljelentést tett támadói ellen, akik közül csak egyet tudott megnevezni, ezt pedig Pintér Józsefnek hívják. A rendőrség Pintér József és társai ellen megindította az nyomozást.

Balbo Washingtonban

Ünneplik az olasz repülőket

New-Yorkból jelentik: Balbo ma 35. rangban legidősebb tisztje társaságában Washingtonba repült, ahol résztvesznek a Fehér Házban tiszteletükre rendezett banketten.

Washingtonból jelentik: Balbo ma a kíséretében levő repülőtestekkel együtt megérkezett Washingtonba. Az olasz repülőraj a lezállás előtt néhány kört irt le a Capitolium és a Fehér Ház fölött. A pilótákat magasrangú katonatisztek, valamint az ottani olasz nagykövet fogadták. Később Balboék megjelentek Roosevelt elnöknel, aki a Fehér Házban dejeuner-t adott tiszteletükre. Délután az olasz repülő több állami hivatalt látogattak meg, majd pedig koszorút helyeztek el a hősök temetőjében. Balbo pénteken visszarepül New-Yorkba.

Bajor Gizi férjhezment dr. Germán Tibor tanársegédhez

Az esküvő után autón Olaszországba indult nász-utra a fiatal pár.

Budapestről jelentik: Érdekes házasságkötés zajlott le a legnagyobb csendben és mindenki előzetes tudta nélkül a IV. kerületi előjáróságon: Bajor Gizi, a Nemzeti Színház kiváló művésznője kötött házasságot dr. Germán Tibor tanársegéddel, az ismert orvossal.

Germán Tibor dr. esztendő 6ta háziorvosa volt Bajor Gizinek, Senki sem tudott azonban arról, hogy a primadonna és orvosa házasságra készülnek lépni egymással.

Még a kiszemelt tanúk előtt is a legnagyobb titokban tartották a tényét és csak negyvennyolc órával azelőtt hívták meg őket az anyakönyvvezetőhöz.

Ma délben tizenkét órakor Bajor Gizi hatalmas turautója állott meg a IV. kerületi előjáróság előtt és abból a művésznő szállott ki Germán Tibor dr. társaságában. A művésznő barna utikosztium volt kis barna sapkával, Germán dr. is barna színű sportruhát viselt, ezzel is dokumentálva azt, hogy az esküvő után rögtön elutaznak.

A IV. kerületi anyakönyvvezető-helyettes adta össze a fiatal párt. A szokásos formalitásokon felül egyetlen szó sem hangzott el. Pár perccel később már újból elindult az autó a Váci-uccai előjárósági épület elől és vitte Bajor Gizit, illetve most már dr. Germán Tibort és férjét nászutjára. Ausztrián keresztül Olaszországba utazott és a fiatal pár.

— **Beregi Oszkár kedden házasságot kötött Lázár Piroskával.** Néhány hónappal ezelőtt jelent meg egyes lapokban az a hír, hogy Beregi Oszkár házasságot kötött Lázár Piroskával, az ismert leánygimnáziumi igazgatónővel. A színházi körökből eredő hír akkor még korai volt, mert a házasságkötés csak most, hónapok múlva történt meg. Beregi Oszkár és Lázár Piroška kedden kötötték házasságot az egyik budapesti anyakönyvi hivatalban.

— **A közlekedésügyi miniszter rendelete Aradra az „ad valorem” taksákról.** Aradváros parlamentje szerdán szavazta meg az „ad valorem” illetéket, amely különböző taksákat állapít meg az Aradra behozott áruk értéke és sulya után. Miután az Aradra behozott árucikkek igen tekintélyes mennyiséget tesznek ki egy év alatt, az ad valorem illetéknek a hozadéka is tekintélyes kell, hogy legyen. A város azonban még sem tud megfelelő eredményt elérni, mert az ellenőrzési módja még mindig nem tökéletes. A permanens bizottság egyik legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és úgy döntött, hogy a közlekedésügyi miniszterhez felír azért, hogy az aradi vasúti állomáson pontos adatokhoz jusson a beszállított árukra vonatkozólag. A közlekedésügyi minisztérium válasza a napokban érkezett vissza, amely azonban nem elégíti ki a várost. Miután a szabályrendeletet a közgyűlés szerdán elfogadta, a város most gondoskodik arról, hogy a taksa megfelelő jövedelmet is hajtson. A város olyan rendszert akar életbe léptetni, amely megfelelő eredménnyel is jár. Az erre vonatkozó részletes utasításokat most állítják össze az aradi városházán.

— **A borsodmegyei árvíz hősei.** Budapestről jelentik: A borsodmegyei árvízzel kapcsolatban Borbély-Maczky Emil főispán legutóbb panaszkodott az újságíróknak, hogy a mezei munkák miatt igen kevés ember akadt, akik hajlandók voltak részt venni a mentési munkálatokban. A nyilatkozattal kapcsolatban, most a vitézi rend budapesti tagjai elhatározták, hogy kétszázán minden ellenszolgáltatás nélkül részt vesznek a mentési munkálatokban, hogy ez által is hozzájáruljanak a magyar föld és a magyar kenyér védelméhez.

A vadevezős románca

A leány sikoltozott és remegett.
A hős
Vadevezős csak nevetett.

Vad szélben fölényesen vezetett
E hős
S a házasságba belévezett.

Már nem fölényes és nem vadevezős
Mióta hős:
Ő lett a legszelidebb vadevezős!

A király Bucurestibe hívta Pelle Istvánt

A magyar olimpikon az udvar előtt mutatja be tudását

Nemcsak sportkörökben, hanem Arad közönségének minden rétegében rendkívül nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy Pelle István, az atlétika kétszeres világbajnoka, augusztus elsején Aradra érkezik, ahol az ATE rendezésében bemutatja páratlan tornaművészetét Arad publikumának. Pelle István jelenleg erdélyi körúton van és ma Brassóban rendkívül megüsztelő és kitüntető meghívást kapott.

Károly király Bucurestibe hívta meg a világhírű tornász bajnokot, hogy az udvar előtt mutassa be tornaművészetét.

Amelyet maga az uralkodó is látni óhajt. A magyar tornaolimpikon őszinte örömmel értesült a kitüntető meghívásról, amelynek természetesen a legnagyobb készséggel tett eleget. Pelle István Brassóból egyenesen Bucurestibe utazik, hogy bemutassa tudását Károly király és Mihály nagyvajda, valamint az egész királyi udvar előtt. A tornász bajnok minden bizonnyal Aradra már királyi kitüntetéssel érkezik meg.

Eltűnt egy aradi leányka

Bizonyosra veszik, hogy a Marosban lelte halálát

Ma délelőtt a Marosnak egy újabb áldozatát jelentette egy siró asszony az aradi rendőrségnek. Az asszonyt Szalanczi Péternének hívják és a Strada Lae Barna 167. sz. alatt lakik. Elmondta, hogy 12 éves Margit nevű kisleánya napokig kérte őt, hogy vigye el fürdeni. Ő miután munkában volt, a kérésnek nem tehetett eleget, egyedül viszont nem akarta engedni. Szerda délután a kisleány felhasználta az alkalmat, amíg az édesanyja távol volt lakásukból és kiment a Marospartra. Azóta nem is látták többé. A szerencsétlen édesanya, amikor este hiába várta leányát haza, mindenütt a parton körözösködött utána. Voltak egyesek, akik látták a kis Margitot a parton, sőt néhány ismerősének mondotta is, hogy fürödni megy. Amikor Szalanczi Péterné ezeket megtudta, biztosra vette, hogy leánya befulladt a Marosba, amely azon a helyen ahol a leánykát látták, különösen mély volt.

Ennek ellenére jelentést tett a rendőrségnek, ahol a gyermek eltűnése ügyében bevezették a nyomozást. A rendőrségi nyomozás eddigi megállapításai szerint bizonyosra vehető, hogy a szerencsétlen gyermek, akinek minden vágya a fürdés volt, a Marosba veszett.

— **Elejét veszik az egyetemi rendezéseknek.** Bucurestiből jelentik: Szeptember hó 11-ikén az ország összes egyetemi rektorai Bucurestiben fontos értekezletet tartanak. Ezen az értekezleten fogják megszövegezni azt az egyetemi közeli szabályzatot, amely a diákszövetségek kérdésével foglalkozik. A szabályzat szigorú rendelkezései elejét veszik bármiféle zavargásnak, vagy rendellenességnek az ország összes egyetemén.

— **A lasi diákok abbahagyták az éhségstrájkot.** Isiből jelentik: A múlt heti lasi eseményekkel kapcsolatban, mint jelentettük, számos tüntető, tulnyomórészt diákokat letartóztattak. A diákok ott éhségstrájkot kezdtek. Az éhségstrájk következtében Popa Gabriele és Dumbravean István fiatal emberek állapota annyira rosszabbodott, hogy a katonai kórházba kellett szállítani őket. Erre a hírre a többi éhségstrájkoló abbahagyták strájkot.

— **Rendőri hírek.** Varga Sándor feljelentést tett a rendőrségnek. A feljelentés szerint ismeretlen személyek behatoltak üzletébe és több ezer lej értékű élelmiszereket lopottak el. — Előállították Lipitzert, aki a 4. szám alatti lakost, aki külföldi ruháinak értéket lopott. Az ügyekben az aradi rendőrség bevezette a nyomozást.

— **Bevezették a kedvezményes vizumot Romániában.** A kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amely foglalkozott az ostromállapot kérdésével is. Megbízták Mironescu belügyminisztert, hogy a legközelebbi minisztertanácsra készítsen részletes jelentést az ostromállapot fenntartása, vagy megszüntetése irányában. Az ostrom állapot kérdésében így tehát a legközelebbi minisztertanács dönt. Foglalkozott a minisztertanács az idegenpropaganda fellendítésének kérdésével is. Ennek a propagandának keresztülvitelére a miniszterelnökségen új szekciót állítanak fel és pedig turisztikai osztályt, amelynek élére szaktanácsost neveznek ki. Ez az új ügyosztály foglalkozik az idegenforgalom minden kérdésével, irányítja a külföldi propagandát, akciókat vezet le, felhívja a figyelmet Románia téli és nyári szépségeire, klimatikus vidékeire és gyógyfürdőire. Az új osztályhoz egyetlen új tisztviselőt sem neveznek ki, hanem más miniszteriumokban levő tisztviselők közül állítják össze a hivatal keretét. A turisztikai osztály csakhamar megkezdte a működését és azonnal felveszi a külfölddel a propaganda-kapcsolatokat. Románia ezzel kapcsolatban bevezeti a kedvezményes utazási vizumokat.

— **A Banca Moldova kényszeregyezése.** Isiből jelentik: Ismeretes, hogy Dinervan Villy, a Banca Moldova igazgatójának Bécsben történt váratlan elhunytja után a bank kényszeregyezséget kért. A jasi-i törvényszék ma eleget tett a bank kérésének és elrendelte a kényszeregyezséget, amely szerint a pénzügyet 5 év alatt kamatmentesen, de száz százalékosan fizeti ki betéteseit és hitelezőit.

— **Aradi cserkészek a Práterben.** Folyó évi július 30-ikán délután 2 órai kezdettel, nívós programmu ünnepélyt rendez az Aradi Cserkész Cohors, az összes aradi ióteköny növegyetek közreműködésével, az Eminescu-parkban.

A kor

— *A korom dacára még minden férfinek elcsavarom a fejét.*

— *Igen, az ellenkező oldalra.*

— *Gyerekek, melyiktek tudná nekem megmondani, hogy mi a szél?*

— *En, tanító ur kérem. A szél olyan levegő, amelynek sürgős dolga van valahol.*

— **Megjelent a Korunk nyári dupla-száma.** Mint minden évben, eddigi fennállása óta, úgy az idén is július és augusztus számát egyszerre jelentette meg az utódállamok legelterjedtebb és legolvasottabb társadalomtudományi és szépirodalmi lapja: a Korunk. 120 oldal terjedelmű nagy kötetből elsősorban a következő tanulmányokat kell kiemelniük: Jócsik Lajos: A zsidóság Csehszlovákiában. Bihari Béla: A román középosztály kialakulása. T. Kalás Iván: A jugoszláviai magyarság művelődése. Nemes Lajos: Az olasz korporációs állam. Szeremley László: A hitlerizmus nevelési eszménye. Schmidt Ferenc: Tulajdonképpen mi is az az „arja”? G. Plechhanov: A művészet és a társadalmi élet. Bálint Endre: A honfoglalás hadjárata. Horner Miklós: A keleti békepaktum, stb. Előfizetni óhajtoknak ingyen küld mutatványszámot a Korunk kiadóhivatala: Cluj, Cal. Marechal Foch 13.

Szombaton indul Piccard a sztratoszférába

Csikágóból jelentik: Jean Piccard professzor, a sztratoszféra-repülő August Piccard öccse, a szerda éjszakai start elhalasztása után úgy határozott, hogyha az időjárási helyzet megjavul, szombaton elindul merész vállalkozására a sztratoszférába. Ha az idő szombatra sem javul meg, akkor Piccard professzor hétfőn kíséri meg a startot. A professzort egy amerikai tengerész tiszt, Settle kíséri el a sztratoszférába. Settle kezeli a léggömböt s ő a pilóta és a rádiótiszt egy személyben.

Maga Jean Piccard tanár csak a műszerekkel törődik, amelyek minden idejét lekötik. A léggömb gondolójában felszerelt rádióadó- és vevőállomást Settle kezeli. A léggömböt az ut első szakaszán egész légitöltés kíséri. Egy amerikai léghajó és több repülőgép emelkedik fel Piccardékkal együtt olyan magasságba, ameddig csak lehet. A tervbevetett huszonöt méteres magasságba természetesen más légi jármű nem tudja követni Piccard különleges szerkezetű léggömbjét.

* URANIA *

Renoválás miatt ma nincsen előadás

Mária anyakirálynő északtengeri utazása a Hamburg—Amerika-Linie »Resolute» luxushajóján

Öfelsége Mária anyakirálynő, leányával: Ileana főhercegnővel és vejével, Antal főherceggel együtt résztvesz a Hamburg Amerika-Linie északtengeri utazásán, amelyet a „Resolute” luxuszöszön rendez a társaság s amely ut a Spitzbergák legészakibb részébe vezet, gyönyörű vidékeken keresztül, felejthetetlen élményekkel. A magas fejedelmi vendégek július 15-én délelőtt 10 órakor érkeztek a berlini gyorsvonathoz kapcsolt szalonkocsiban a hamburgi vasúti állomásra, ahol őket ünnepélyesen fogadták.

Az udvari váróteremben történt fogadtatáson Ahrens államtitkár, dr. Burhard-Motz főpolgármester, Gutzeit őrnagy rendőrfőnök és Klepp szenátoron kívül a román főkonzul, a hamburgi román konzulátus vezetője és Böger a Hapag hajóstársaság elnökgazdája fogadták a fejedelmi vendégeket.

Szemmel láthatólag igen meg volt hatva Mária királyné, amikor a hamburgi román kolónia megjelent számos tagjai közül egy kis leányka lépett elő és román nemzeti viseletben egy verses köszöntővel üdvözölte a románok legnagyobb asszonyát.

A fogadtatás után körül autózták a várost, megtekintették a kikötőket és a híres Hagenbeck állatkertet. Ezután a román konzulátuson a vendégek tiszteletére egy nagy ebéd volt, amely után Öfelsége kíséretével a Hamburg—Amerika-Linie hajóstársaság „Resolute” luxushajójára ment, amely teljesen uttrakészen állott. A hajón a társaság elnökgazdája és a többi igazgatók fogadták a magas vendégeket, akik feleségeikkel együtt kísérik a gyönyörű utra őket. Romániából nagyszámú előkelő társaság kíséri a királynőt ezen az uton. A hajó indulása előtt Öfelsége egy teát adott a hajó halljában, az előkelőségek tiszteletére, fogadta a bemutatkozásokat és kitinő hangulatban adta meg az engedélyt a hajó indulására. Öfelsége északtengeri utazásáról szebbnél-szebb felvételek készülnek, amelyeket az aradi képviselő, Künstler Utazási-iroda, Hamburgból közvetlen kap kézhez és e felvételek folytatólagos sorrendben, tablószerűen, Bloch H.-cég kirakataiban lesznek láthatók a mai naptól kezdve. Az utról szóló igen érdekes tudósításainkat folytatólagosan közöljük.

— **Olcsó kirándulás Menyházára.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czifrán Gyula osztályának vezetősége úgy a tagok, mint a turistákkal tördő érdeklődők óhajának tesz eleget akkor, amikor a kies fekvésű és elsőrendű gyógyfürdővel rendelkező Menyházára kirándulást rendez. Indulás folyó hó 22-én (szombaton) délután 3 órakor, visszatérés 23-án (vasárnap) este, VI. telidj az autókamionon oda és vissza 130 lej. Jelenkezni lehet szombaton délig a Kun-féle fotózletben kített iven, hol a részvételi díj kifizetendő. A kirándulás vezetője: Záray Jenő ügy. elnök. A vezetőség előre gondoskodik olcsó szállásról, ellátásról és fürdőjegyről.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye.** Értesítjük mindazon tagjainkat, akik a hátralékos CFR. pótszabadjegyek illetékét befizették, hogy ennek ellenében úgy a maguk, valamint családtagjaik szabadjegyet beszerztük és azok egyesületünk hivatalos helyiségében Piata Avram Iancu (volt Szabadság-tér) 18. alatt átvethetők. Azok részére, akik a pótszabadjegyek illetékét még nem fizették be, ennek befizetése ellenében a szabadjegyek beszerzése iránt később fognak intézkedni. Elnökség.

SPORT KÖZLÖNY

Az AMTE és AAC győztek az »Ezüstkapu«-mérkőzések első fordulójában

Az AMTE könnyen győzte le az Olimpiát, az AAC kiméretlenül erős meccsen az ATE-t

Az AAC által kiírt „Ezüst kapu“-ért folyó mérkőzések első fordulója csütörtökön került lebonyolításra mintegy 400 főnyi sportközönség jelenlétében és az AMTE rendkívül könnyű ellenfélre talált a heterogén Olimpiában, az AAC pedig csak az utolsó percben lőtt góllal tudta legyőzni a keményen, szívósan védkező ATE-t, amely 80 percig 1:0-ra vezetett. A két mérkőzés után az „Ezüst kapu“ táblája a következő:

1. AMTE	1	1	—	—	4	0	2
2. AAC	1	1	—	—	2	1	2
3. ATE	1	—	—	—	1	1	2
4. Olimpia	1	—	—	—	1	0	4

Beszámolóink a következő:

AMTE—Olimpia 4:0 (3:0)

AMTE: Tyukodi—Reinholz, Bugár—Lingurar, Braun, Walter—Tolán, Magold, Gömöri, Ökrös, Podrusek. — Olimpia: Seprényi—Anghel, Gábor—Ciora, Budai, Egedi—Gavris, Schulz, Barbu I., Lepis, Ilic.

AMTE kezd és a 6. p-ben Ökrös Podrusek átadását mellé lövi. A 7. p-ben Gömöri gólt lő, de Magold offsideja miatt érvénytelen. Két eredménytelen AMTE-korner, majd Braun unva a csatárok tétlenségét, lő, de kapu fölé. A 24. p-ben Podrusek leadásából Gömöri kiugrik, lövését Seprényi kiüti, a labda Walterhoz kerül, aki lefut a balszélen és lehetetlen szögéből pompás gólt lő (1:0). A 29. p-ben Lingurar jó leadását Gömöri leállítja és csőrös lövését Seprényi elnézi: a labda a jobbsarokban köt ki (2:0). A 37. p-ben Gömöri jó átadásával Podrusek elfut és a kifutó kapus mellett éles gólt helyez (3:0).

Szünet után az Olimpia felforgatja csapatát: Ciora megy jobbszélre, Angel lesz a jobbhalf. Az 5. p-ben Seprényi lábbal menti Gömöri lövését, majd Schulz hibáz biztos helyzetben. A 27. p-ben Lingurar átadását Magold kapja és beállítja a végeredményt (4:0). A 40. p-ben hármás korner az Olimpia-kapu előtt, végül Walter fölé lő. Az AMTE csapata az első félidőben produkálta azt a játékot, amelyet a TAC ellen a második félidőben mutatott az elmúlt héten. A védelem Csajkát nélkülözte, ebben a csapatszben Reinholz volt a legjobb. A fedezetsor most is a csapat legjobb része volt, különösen Lingurar volt kiváló. A csatársorban az ujonc Podrusek játéka volt kellemes meglepetés, de a többiek is jól mozogtak, főleg Magold és Gömöri. Az Olimpia nem volt egységes. A védelemben Seprényi és Gábor működtek jól, a fedezetsorban Egedi, elől pedig Schulz érdemel említést. Bíró: Pálfi Gyula.

AAC—ATE (2:1) (0:1)

AAC: Czinczér II.—Vass, Kovács—Kuruncsics, Szabó Béla, Zoller—Simon, Gallov, Perneki, Schröffer, Kolumbán II. — ATE: Bosnyák—Bajthy, Mihály—Nagy, Zanon, Grosz—Márton, Dragan, Tóth, Metz, Körösladányi.

ATE kezd és már a második percben korner szerez Márton. A sarokrugást ugyanő irányítja. Czinczér kiüti a labdát, de Tóth részen áll és kapásból védhetetlenül a hálóba ragasztja. (0:1). A következő percben már az ATE kapunál van eredménytelen korner, majd Zoller faultja miatt Tóth büntetője akad el. A 25. percben újabb büntető az atléták ellen, Tóth lövését fogja Czinczér. A 29. percben Schröffer csőrös lövése alig kerül kapu mellé, majd Pernekit faultolják és a 17 méteres büntetőt Szabó Béla fölé küldi. A 39. percben eredménytelen korner az ATE kapu előtt.

Helycsere után az 5. percben Zanon, a 8. percben Kolumbán lönek kapu fölé, majd eredménytelen korner az AAC kapunál. A 11. perc-

ben Kolumbán jól fut el, de hosszúra ad és a labda Bosnyáké. A játék kezd kemény lenni, a faultok többnyire megtorlatlanok. A 27. percben Perneki nagy helyzetből lő kapu fölé. Két percre rá Grosz szerez korner, de a sarokrugást Szabó menti. A 31. percben Simon tisztán kapja Perneki labdáját, de kapusba lő. A 35. percben taccsdobás után Perneki fordulásból éles gólt helyez a jobbsarokba (1:1). A játék a növekvő sötétséggel egyenes arányban durvul és a faultokon kívül itt-ott pofonok is csattannak. Három eredménytelen AAC korner után már ugylátszik döntetlen marad a meccs, amikor a 45. percben Kuruncsics hosszú labdája a sötétség leple alatt a jobb alsó sarokba talál utat (2:1).

Az AAC a győzelmet megérdemelte, mert különösen a második félidőben volt jobb a tornászoknál. A védelemben úgy Vass, mint Kovács jól dolgoztak, de a csapat és mezőny legjobbjá Szabó Béla volt. A fedezetsorban a két oldalhalf is ambiciózusan dolgozott, míg elől csak Schröffer agilitása dicséretes. Az ATE védelemben kétségkívül Bosnyák a legjobb, a hátvédek is jók, de tulerélyesek. A fedezetsorban Nagy, a csatársorban pedig Márton és Tóth, valamint Metz érdemelnek említést. Polareczki bíró nagyon kiengedte a játékot a kezéből.

O Spakov mérkőzni fog az Európa-bajnokságért. Bucurestiből jelentik: Sportkörökben ismeretes már az a hír, hogy a Román Ökölvívó Szövetség bejelentette a nemzetközi szövetségnek, hogy Spakov híres román ökölvívó bajnok meg akar küzdeni az európai közép súlyú bajnokságért. A nemzetközi szövetség most értesítette a román szövetséget, hogy Andersen, a jelenlegi közép súlyú Európa-bajnok, november 18-ig semleges területen hajlandó megküzdeni Spakovval a bajnokságért.

A haldokló aradi magyar színház

A város tervezete nem menti meg a színházat — Renoválni kell a rozoga színházépületet — A mozi és színház problémája — Szendrey Mihály nyilatkozata

Városszerte általános feltűnést keltett a városvezetés azon terve, hogy az aradi Central-mozi helyiségét kamaraszínházzá alakítják át, míg a Városi Színházról filmszínházat csinálnak, illetőleg rendszeres mozielőadások céljaira használják fel. A város azzal indokolja ezt a tervet, hogy a színház évenként hónapokon át üresen áll és a közönség érdeklődése észrevehetően megcsappant a színházépítés iránt. Ezzel a nagy feltűnést keltett tervvel kapcsolatban, amelyről legutóbbi számunkban beszámoltunk, most beszélgetést folytatunk Szendrey Mihállyal, aki évtizedeken át volt az aradi magyar színház igazgatója. Szendrey az alábbiakban világította meg a helyzetet:

— Nem jó helyen fogták meg az aradi Városi Színház kérdését azok, akik ezt a tervet előkészítették. A Városi Színház így, ebben az állapotban nem alkalmas többé sem színház, sem mozielőadások céljaira. A színház pincétől a padlásig alapos renoválásra szorul, mert az elmúlt színházszézonban megtanultam azt, hogy a közönség csak olyan helyre szeret járni, ahol minden kényelme meg van és kellemesen érzi magát. Az utóbbi szézonokat a Városi Színház alkalmatlansága tette tönkre. Akik egyszerűen elmerészkedtek a színházba s ott, amint a függöny felgördült, erős huzatot érez-

Temesváron lesz az Európa-evezős-bajnokságok romániai próbaversenye

Ez évben Budapesten kerülnek lebonyolításra Európa evezős-bajnokságai, amelyekre egész Európa legjobb evezősei jelezték indulásukat. A nagyszabású versenyről a román evezősök sem fognak hiányozni, akik tavaly Belgrádban is részt vettek az Európa-bajnokságokon. Romániában nagyszabású válogatott verseny előzi meg az Európa-bajnokságokat, amelynek színhelye Temesvár lesz és az Előre, amely a legutóbbi versenyen a főbb számokban legyőzte az aradi evezősgárdát, szorgalmasan dolgozik, hogy a hegemoniáját megőrizze. Nemkevéské gondosan készülnek az aradi evezősök, akiket fűt a revansvágy és a július 30-ikán Temesvárott lebonyolításra kerülő, ugynevezett válogató-versenyen úgy a Hajós, mint a Hellas, Maros, ATE és AMTE versenyzői hajóba szállnak. A temesvári verseny után fogják kijelölni az Európa-bajnokság résztvevőit.

A holland bajnokcsapat Romániában

A pár hét óta turázó holland bajnokcsapat, az Ajax, jugoszláv turája után, Romániába is ellátogat és Bucurestiben a Venus ellen, Temesvárott pedig a Ripensiaival mérkőzik. Lehetséges, hogy Aradnak is sikerül az Ajaxot egy meccsre lekötnie.

C Az AAC klubvacsorája, tekintettel az azt megelőző ünnepségekre, fél 9-kor kezdődik. Kérjük a közönség pontos megjelenését.

O A Bocskai legyőzte a váradit Törekvést. Szerdán mérkőzött a turázó Bocskai csapata Nagyváradon és 2:1-es félidő után, legyőzte a Törekvést. A gólokat Doczé (2), Magyar, Kovács III. és Markos, illetve Fábrián lőtték.

O Harmadik meccsét elvesztette az Elektromos Bucurestiben. A romániai turát lebonyolító budapesti villanyoscsapat, tudvalevőleg szombaton döntetlenül mérkőzött az Unirea-Tricolorral, vasárnap pedig legyőzte a Venust. Kedden játszotta harmadik meccsét az Elektromos a fővárosban és 2:1 félidő után, 4:3 arányban vereséget szenvedett a Bucuresti CFR-től.

A haldokló aradi magyar színház feltámasztása

A város tervezete nem menti meg a színházat — Renoválni kell a rozoga színházépületet — A mozi és színház problémája — Szendrey Mihály nyilatkozata

tek és komoly hűléssel kellett fizetniük mérésükért, nem jöttek többet, bármit produkáltunk is. Azonkívül a hölgyek ha már színházba mennek, szeretnek toalettet csinálni s inkább nem mennek el, minthogy a poros, piszkos páhojokban tönkre tegyék ruhájukat. A városnak okvetlenül költenie kell a színházra és akkor a közönség is szívesen ellátogat oda. Azt viszont nem értem, miért kellene egy mozielőadásokra kiválóan alkalmas helyiséget kamaraszínházzá átalakítani és miért akarnak mozielőadásokat rendezni a Városi Színházban, amely arra semmiféle renoválás után sem lesz alkalmas.

A jövő színházszézon kilátásairól Szendrey Mihály a következőket mondotta:

— Hogyan pályázzon egy igazgató akkor, amikor nem tudja, hogy mi vár rá. Társadalmi megmozdulásnak kell itt történnie, hogy a színház élet feltámasztásánál Aradon. Szatmáron megalakult a legutóbbi szezonban a Szinpártoló Bizottság, amelynek működése teljesen biztosította a társulat helyzetét. Ezt a nagyszerűen bevált mozgalmat kellene Aradon is megindítani s akkor magam is neki mennék vágni még egyszer az aradi színház szezonnak...

Minden esetre, a város vezetőségének is kötelessége kézzelfogható támogatást nyújtani az aradi színház felújítására, mert a mozi, amely szórakozást, üdülést jelent ugyan, még nem kultúra és nem lehet filmszínházzá degradálni a magyar kultúra évtizedes csarnokát.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter nyilatkozik bánsági útjáról

Uj szerv létesült a gabonaértékesítés előmozdítására

Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter, aki — mint arról az Aradi Közlöny beszámolt — néhány nap előtt Aradon is jár, ma visszatért a fővárosba bánsági útjáról és a sajtó munkatársai előtt részletesen nyilatkozott tapasztalatairól. A földművelésügyi miniszter meglepéssel emlékezett meg arról, hogy a Bánságban és Erdély nyugati részében, gazdag a termés és hogy egyes vidékeken hektáronként 2000 kilogrammos eredmény is mutatkozik. Arad, Temes, Torontál, Krassó és Szörény megyék össztermését az eddigi számítások szerint 25—30 ezer vaggonra becsülik. A miniszter nyilatkozata szerint, az említett megyék lakossága megnyugvással fogadta a kormánynak a gabonaértékesítésre vonatkozó terveit.

A kormány nagy súlyt helyez a külfölddel mos: folyó tárgyalásokra, így elsősorban azokra, amelyeket olaszországi megbizottaink folytatnak le a tengeri értékesítése érdekében. A miniszter újból hangsúlyozta, hogy a war-

rans-műveletek elvégzésére a kormány megfelelő anyagi alappal rendelkezik.

Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy Bucurestben tegnap a gabonakivitel fellendítése érdekében, a mezőgazdák szövetet létesítettek. Az alakuló ülésen C. Iorgulescu elnököt, majd pedig Ghiulea professzor azokat az előnyöket ismertette, amelyek egy a termelőkre, mint az ország gazdasági életére, az új kiviteli szövetkezet létesítéséből származnak. A szövetkezet alapszabályai értelmében 5000 lej névértékű részjegyeket bocsátanak ki, egy tag azonban maximum 100 részjegyet jegyezhet. Az új szövetkezet, mint a Központi Szövetkezet Bank, a Beviteli és Kiviteli Szövetkezet Biztosító Társaság affiliált szerve működik. Így tehát a kormány minden valószínűség szerint, nagy szerepet juttat ennek az új szervnek az ide: gabonatermés értékesítésénél. A vezetés a szövetkezet tiszteletbeli elnöke: Garoflid volt földművelésügyi minisztert választotta.

Forgalomba hozzák az adóbónokat

Nagyfontosságú rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz — A bónokkal csak az 1932. év előtti adókat lehet kifizetni — Kik kérhetik a bónok kiadását

Az aradi pénzügyigazgatósághoz csütörtökön, az amortizációs pénztár nagyfontosságú rendelete érkezett, amely a kincstári bónok kibocsátásáról intézkedik. A rendelet kimondja, hogy az amortizációs pénztár adóbónokkal (bonur de impozite) fizeti ki az 1932. év előtti állami tartozásokat. A kibocsátandó bónokkal az 1932. év előtti adókat lehet kiegyenlíteni. A bónok állami értékpapír jelleggel bírnak és a tőzsdén jegyezni fogják, négy százalékkal kamatoznak. A kibocsátási határidő 1935. április elseje. Azok, akiknek nincsenek közadó tartozásaik, a bónokat szabadon értékesíthetik, mert ezek az értékpapírok szabad forgalom tárgyát képezik. A bónok csak négy évig maradnak forgalomban és 1939. év végén beváltják őket. Adóközből is visszaváltják és kisorsolják az értékpapírok egy részét.

A rendelet pontosan meghatározza, hogy kik kérhetik a bónok kiadását.

Egyelőre a hadseregszállítók és az állami alkalmazottak folyamodhatnak követeléseik nyomán való kifizetéséhez.

Természetesen csakis az 1932. év előtti követeléseiket.

A bónokat azok kezébe utalják ki, akiknek nevére a fizetési utalvány (mandat de plata) szól. Az illetőknek két példányban elkészített kérvényt

kell a pénzügyigazgatósághoz benyújtani.

Ha a közalkalmazottak ki nem fizetett illetményei között kimutatásban szerepelnek, akkor a kiutalás annak a hatóságnak a nevére történik, amely a fizetés-lajstromot kiállította. Ennek a hatóságnak lesz kötelessége az adóbónokat a jogosított tisztviselők között szétosztani. A hadseregszállítók esetében más a helyzet. A fizetési utalványok azoknak a csapatoknak a címére szólnak, amelyek a szállított árukat átvették. Itt sincs szó közvetlen, csak közvetett kiutalásról.

A kibocsátott adó-bónok állampapír jellegével bírnak és az állampénztárak az 1932. év előtti adók kifizetésére teljes értékben elfogadni kötelesek. A bónok szabad forgalom tárgyát képezik és bárki vásárolhatja és adhatja el azokat. Mindenki fizetheti ezekkel adóhátralékát.

El kell készülni arra is, hogy a forgalomba került adóbónokat összevásárolják és spekulációra használják fel. Egészen bizonyos, hogy Aradon és másutt, sok millió értékű bón fog forgalomba kerülni. Sokkal több, mint amennyi adóhátralék létezik. Ezt a körülményt a spekuláció arra fogja kihasználni, hogy lezorítsa az adóbónok tőzsdéi árfolyamát. És itt újból a köztisztviselő fog veszíteni, aki követelésének csak egy részéhez tud jutni, a kincstár által neki kiutalt bónok értékesítése révén.

dikátusának Otthon-alapja javára 28.000 lejt. Ezen kívül a két fél a döntőbíró előtt egyezséget kötött, amelynek értelmében a képviselőt mindazon szindikátusi tagoknak, akik akár tőle, akár nagykereskedők útján az általa képviselt cukorgyárak termékeit vásárolták és akik ezt számlákkal vagy jegyzékekkel bizonyítani tudják, visszamenőleg jutalékot fizet ki.

Az egyezség az 1932. március 18. és 1933. március 18. közötti vásárlásokra vonatkozik.

amelyek után a képviselőt a szindikátus városi tagjainak métermázsánként 20, a vidéki tagoknak pedig 10 lejt fizet ki. A művelet lebonyolítása a Fűszerkiskereskedők Szindikátusa által történik, a kereskedőknek így tehát a számlákat a szindikátus irodájába kell benyújtani, amely viszont azt az említett céghez juttatja el.

Ilymódon a jutalékok körül keletkezett differencia elsimult és újból teljes a harmonia a Fűszerkiskereskedők Szindikátusa és az említett cukorképviselő között.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom.
Kérjen ajánlatot. 2331

Gáspár műszerész Arad

Németország elveszti egyeduralmát a külföldi piacokon

Ausztria egyes ipari ágában konjunktúra tüneteinek mutatkoznak

Bécsből jelentik: A németországi események és az a határozott szembehelyezkedés, amely az osztrák kormány részéről a hitlerizmus terjeszkedésével szemben megnyilvánul, kereskedelempolitikai vonatkozásban máris egészen meglepő gyümölcsöket hozott Ausztria számára. Ausztria gyáriparának több ága, különösen pedig azok, amelyek nagy mértékben vannak ráutalva az exportra, hetek óta egyre javuló foglalkoztatásnak örvendenek, ami látszólag ellentmond a világ még mindig kedvezőtlen gazdasági helyzetének. Az osztrák gyárak külföldi képviselői arról tesznek jelentést központjaiknak, hogy az osztrák áruval szemben, a külföldi piacokon az eddiginél fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg. A külkereskedelmi összeköttetést az osztrák részről az utóbbi időben sokkal könnyebb létrehozni, mint azelőtt és sok olyan külföldi vásárló jelentkezik az osztrák gyárak külföldi képviselőinél, akik eddig nem Ausztriában szerezték be áruszükségletüket.

Elsősorban a németországi politikai fordulat hozta magával, hogy a középeurópai exportállamok, főleg pedig Ausztria, sokkal kedvezőbb piaci viszonyokat találnak a külföldön, mint azelőtt. Érdekes, hogy néha a külföldi piacon még az osztrák árut is kedvezményben részesítik, amely valamivel drágább, mint a hasonló minőségű németországi áru. Bizonyos exportágakban Németországnak eddig monopóliumszerű helyzete volt, ez a monopólium azonban az utóbbi időben erősen meggyengült.

Ennek a helyzetnek a következménye az, hogy Ausztriában több gyáripari ágban érhető tartózkodással ugyan, de beismerik, hogy a gazdasági konjunktúra tüneteit már nem lehet letagadni. Vonatkozik ez elsősorban az osztrák bőriparra, gépiparra és szerszámparra, amelyek gyártmányait eddig Németországnak szorította ki a külföldi piacokról. Ugyanez vonatkozik az osztrák papírgyártmányokra, gummiárúkra, egyes divatcikkre és konfekciós árukra. Elsősorban a francia és az angol fordult el Németország exportjától, de rosszabbodtak Németország exportlehetőségei Lengyelország, Jugoszlávia, Románia, Csehszlovákia, Hollandia, Norvégia, Amerika és Palesztina felé is. Abban az arányban, ahogyan Németország fokozatosan elveszti külföldi piacait, javulnak a középeurópai exportállamok, elsősorban pedig Ausztria kiviteli lehetősége.

— Szénből petróleum. Angol tudományos körökből származó hírek szerint, hosszas kísérletezés után, olyan módszert sikerült találni, amelynek alapján a szénből petróleumot lehet előállítani. Az egyik nagy angol ipari vállalat már a legközelebbi jövőben berendezkedik a petróleumnak szénből való előállítására. Szakkörök véleménye szerint, már az első évben 30 millió gallonos (4.350.000 hektoliteres) produktiót sikerült elérni. Angol gazdasági körökben az új találmányt rendkívül nagyjelentőségűnek tartják, annál is inkább, mert ezáltal Nagybritannia, amely az egyik legnagyobb petróleum-fogyasztó állam, olyan helyzetbe jut, hogy petróleum-szükségletét saját maga lássa el. Az angol kormány elhatározta, hogy elősegíti a petróleum szénből való előállítását és ezért 4 pence kedvezményes illetékben részesíti gallononként az ily módon előállított petróleumot.

Egyezség jött létre a cukor-differenciák ügyében

Döntőbírósi tárgyalás a fűszerkiskereskedők és a volt cukorkartell között.

Döntőbírósi ült össze annak a differenciának az ügyben, amely az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa, valamint az akkor még fennállott cukorkartell aradi képviselője között keletkezett. Az egy év előtti emlékeztetés cukorszármazék után szerződés jött létre a Fűszerkiskereskedők Szindikátusa, valamint a cukorgyárak aradi képviselője között, amelynek értelmében a szindikátus kötelezte magát arra, hogy tagjai az említett képviselőtől, illetve azokról a nagykereskedőktől vásárolják a cukrot, amelyek szükségletük a szóban levő képviselő útján fedezik. Ezzel a képviselőt kötelezte magát arra, hogy személynként minden kilogramm vásárolt cukor után bizonyos jutalékos fizetést közzétesse, illetve elszámolása körül a jutalék támaszték, úgyhogy az ügy végül is differenciák támaszték, választott bíróság a szerződésben megállapított választott bíróság elé került, amely mai napon úgy döntött, hogy a képviselőt fizessen be a Fűszerkiskereskedők Szin-

STEYER limousin 6 hengeres, XII. tipus, 6 gummizással **40 000.-** Lejért **A. Kálmán R.-T.-nál** Arad kapható

Ötezer font Bernard Shaw fejéért

A világhírű angol író fejét akarja bebalzsamoztatni és kiállítani egyik rajongója
— Egy külön mecénás furcsa ajánlata —

Londonból jelentik: Bernard Shaw-t, a híres angol szatirikust egyik tisztelője most egy olyan ajánlattal lepte meg, hogy a különben ötletes öregúr, akit aligha lehet különlegességekkel zavarba hozni, oda volt a meglepetéstől. A szigetbirodalom egyik északi kerületének egy gazdag földbirtokosa

magas prémium tűzött ki a költő fejére: 5000 angol fontot

fizet ki azonnal, ha a költő egyetért ajánlatával.

Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy vérdíjat tűztek ki a híres angol költő fejére s ezt az összeget az kapja meg, aki a költő különleges rajongójának a testtől elválasztott fejét bemutatja. Nem is egy megbokrosodott skalpvadászról van szó, aki a híres ember koponyáját trofeumként akarja megszerezni.

De még nem is egy többékevésbé jól elgondolt tréfáról van szó. Az ajánlattevő angol földbirtokos magában az ajánlatban biztosít arról, hogy tiszteletben tartja a költőt és a törvény kereteit, semmiképp sem akarja megrövidíteni Bernard Shaw életét, hanem ellenkezőleg, itt a költő világraszóló nagysága iránt érzett tisztelet és kegyelet aktusáról van szó. Az angol földbirtokos hajlandó azonnal ötezer angol fontot kifizetni Bernard Shaw kezéhez: ha beleegyezését adja abba, hogy

halála után a költő fejét a földbirtokos bebalzsamoztathassa és mint relikviát az angol nép számára kiállíthassa.

Mivel tudvalevő dolog, hogy Shaw nem nagy barátja a hőskultusznak, az egész világ kíváncsi lehet arra, mit szól ahhoz a tervhez, amely őt magát akarja örök időkre panoptikum tárgyként kiállítani, még ha hódoló tiszteletből is.

Shaw az ajánlatra a következőket mondotta:

— Nem tudtam — jelentette ki huncut mosollyal — hogy ilyen sokat ér a fejem.

És kedvesen megcsóválta a fejét, amelyről éppen szó volt.

Természetesen a tréfás és szatirikus Shaw-nál nem lehet biztosra venni azt, hogy amit mondott, azt komolyan gondolta-e. Mert éppen ebben a tekintetben alapos feladatot hagy az irodalomtörténészek számára, akik ugyancsak

törhetik a fejüket azon, hogy a nagy tréfálkozó mondásait hogy tudják autentikusan interpretálni.

Érdekes a dologban, hogy a külön mecénás nagy összeget ajánlott fel a Sebészek Egyesületének is, amelyet megbízott azzal, hogy

Shaw halála után szakszerű kezekkel válasszák el a költő fejét a testétől.

Az egyesület azonban nem fogadta el a felajánlott összeget, mert, mint mondták, egyáltalában semmi tudomásuk sincs arról, hogy a költő megbízta volna őket ezzel a halála utáni operációval.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JULIUS 21.

Bukarest, 13: Gramofon, 13.40: Könnyű lemezek. 18: Jazz a Lidóból. 19.15: Jazz a Lidóból. 20.40: Puccini: Manon Lescaut, opera gramofonon. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: „Kristály” gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Időszéri anyag. 2. Leves-receptek. (Felolvasás.) Közben: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Gergely Ilus énekel, Lányi Margit hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 2.30: Az 1. honvédegyesület zenekara. 4.30: A rádió diákkörének előadása. „Pingvinek között.” 5: A Magyar Csenkészsövetség előadása. Dr. Koszterszits József; A jamboree naplaja. 6: Kárpáthy Zoltán magyar nótákat zongorázik. 6.30: Elbeszélés. 7: Gutenberg György szalonzenekara. 7.40: Móra László és Vályi Nagy Géza költeményeikből adnak elő. 8.30: His Master's Voice gramofonlemez. 9.30: Daljátékelőadás a stúdióból. Vincze: „Az aranyászó bárány.” Daljáték 5 felvonásban. Majd: Kiss Lajos és cigányzenekara a Qellert-szállóból. — Bécs, 12.30: Művészlemez. 13: Rádiózenekar. 17: Filmzene lemezek. 18.30: Friedmann Ró-

bert zongoraművész. 20.10: Rádiózenekar. 21.50: A bécsi szimfonikusok és Schneiderhahn hegedűművész hangversenye. 23.30: Táncclemez. — Belgrád, 12: Gramofon, 12.20: Gramofon, 13.05: Rádiózenekar. 19: Népdalok. 20: Gramofon. 21: Dimitrievics Milán hegedül. Tomics Zsika énekel. Majd a rádiózenekar hangversenye. 23.30: Cigányzene. — Berlin, 17.30: Szórakoztató zene. 18.10: Szoprán és tenor népdalképző. 22.10: Régi toronyok, ifjú dalok. Mikrofonriport Brandenburgból. Népdalénekek. 23: Hírek. Majd éjfélig tánczene. Közben 24: Mirel beszél Berlin? — Kassa, 12.30: Gramofon. 13.30: A 32. gy. ezr. zenekara. 14.35: Táncclemez. 15.50: Gramofon. 19.20: Gramofon. — Leipzig, 13: Könnyű fuvószenek. 14.15: Wagner-lemezek. 15.45: Hegedűdarabok lemezek. 17: Szimfonikusok. 21.05: Hangjáték. 22.25: Operettzene Drezdából. — Pozsony, 13.30: Déli zene. 19: Hahn Gréte csellózik. — Róma, 18.30: Szoprán-, mezoszoprán- és zongoraverseny. 21: Hangverseny. 23.30: Tánczene. — Varsó, 17: Szórakoztató zene. 19.35: Könnyű lemez. 21: Szimfonikus zene Holzmann hegedűművész. 23: Tánczene.

SZOMBAT, JULIUS 22.

Bukarest, 13: Gramofon, 13.40: Könnyű zene. 18: Sibiceanu-zenekar. 19.15: Sibiceanu-zenekar. 20.20: Hangszeres zene gramofonon. 21: Rádiózenekar. 21.45: Rádiózenekar. 22.15: Fania Luca zenekara. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Nagy emberek leveleiben. (Deák Ferenc.) 2. Tíz perc virágpolás. (Felolvasás.) Közben: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Országos Postás Zenekar. 2.30: Szervánszky szalonzenekar. 5: A „Rádióélet” mesesorája (Harsányi Gizi előadása.) 6: Budapesti Hangverseny Zenekar. 7: „Tíz perccel lapzártá előtt.” Mihályffy Ernő riportja. 7.30: His Master's Voice gramofonlemez. 8.40: Mit üzen a rádió? 9.20: Bura Károly és cigányzenekara a Ketter-étteremből. 10.35: Szalonzene. 11.45: Malcsiner Béla jazz-zenekara. — Budapest II, 8.40: Odeon-Parlophon gramofonlemez. — Bécs, 12.30: Alpesi táncok. 13: Rádiózenekar. 16.45: Magdolna linzene. 18.05: Pfeifer-fuvószenekar. 20.20: Isserlis zongoraművész játéka. 22: Strauss János operettjéből. Rádiózenekar Reining Mária szopránnal. 23.40: Tánczene a Palmhof-kávéházból. — Belgrád, 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 19: Gramofon. 20.30: Zsivcynovics klarinetművész játéka. 21.10: Orosz énekkar. 22.30: A rádiózenekar hangversenye. 23.50: Táncclemez. — Brünn, 11.10: Rádiózenekar. 12: Gramofon. 15.50: Postások fuvószenekara. 18.45: Gramofon. 19.25: Mandolinzenekar. 23.15—1.30: Könnyű zene. — Leipzig, 14.15: A Rajnáról és borpól szóló lemezek. 15.16: Fafuvós hangverseny. 18.40: Schrammelzene lemezek. 21.05: Nagy ének- és zenekari tánc egyveleg. 23.30: Éjfélig könnyű zene. — Milano, 18.40: Operarészletek gramofonon. 20.40: Gramofon. 21.30: Gramofon. 22.30: Szimfonikus hangverseny. — Pozsony, 12.05: Gramofon. 19.40: Gramofon. 21.40: Tarka est. — Róma, 18.30: Szórakoztató zene. 21.15: Gramofon. 21.30: Puccini: Turandot, opera. — Varsó, 17.30: Könnyű zene. 18.15: Könnyű zene. 19.35: Szoprán- és bariton-dalok. 21: Könnyű zene. 23: Tánczene. 23.40—1: Tánczene.

„OLLA”
a világmárka!
Egészségre érdekében óvakodjon silány utánza októli. Követeljen ki-mondottan eredeti „OLLA”-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díjat szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este **10 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TISZTA MOSOTT BONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

12 személyes ezüst evőeszközök, hat személyes alpaca evőeszköz, Schoberl ágy, Pathefon, zongorák, antik szalon-garnitúra, keleti és gyári szőnyegek, teljes szobaberendezések, egyes butordarabok, antik órák, ezüstartárgyak, márkás porcellánok, írógép, sakkfigurák, étkező service, fali vitrinek, antik fotel, stb. eladó. SALGONE bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-útsza) 1. Neuman-palota

SÜRGŐSEN KERESSEK perzsabundákat, 12 és 6 személyes ezüst evőeszközöket, perzsa és gyári szőnyeget minden méretben, ezüst gyertyatartókat, ezüst tálcákat, márkás festményeket, dísztárgyakat, antik és modern butordarabokat, komplett szobaberendezéseket stb. stb. SALGONE bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1., Neuman-palota. 1000

E L A D O jutányosan eiköltözés miatt: zománcozott fürdőkád, nagy üst, mosdó állvány, kis szekrény, kották, ruhane-műek, háztartási cikkek, stb. Megtekinthető d. u. 2—4. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában.

INGATLAN.

Eladó ingatlanok:

V. Szabadság-tértől 3 percrenyire, alápincézett 4 szobás lakású uriház 200.000 lejért.

Villamos állomás közelében 206 négyzetméter telkekkel, 1x2, 8x1 szobás lakású adómentes ház, fűszertellett, 250.000 lejért.

Városi kertesszég mellett egy két-szobás lakású magánház. 276 négyzetméter kerttel, 110.000 lejért.

Ezenkívül több bér- és magánházak, valamint a város közelében 4, 6, 8, 14, 32, 88 és 42 holdas, részben tan-yás föld a hegyalján pedig 2, 3, 4 holdas szállásbirtokok jutányos áron eladók:

BOROSS-ügynökségnél Str. Bratianu (Weitzer J.-ucca) 21. szám.

LEGIKCSŐBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS A „COMISIO” Hálószobák 3500 lejtől, ebédők 6000 lejtől, ebéd-10 kredencek 1800. uri szobák, iroda berendezések, modern konyha kredenc 850. granitúrák 1000 lejtől. réz-ágyak, rugany és párna matracok, sodronvok, zongorák. Órás és 2-es kaszák. Singer varrógépek, vasgályok, valódi és belföldi perzsa szőnyegek, légszűrők, nyek, festmények, porcellánok, Ezüstt. aranyat, brilliánt a legmagasabb napi áron veszünk készpénzért. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyóttia Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz-üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia kávéház mellett

HIRDESSEN
a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!